ĢENERĀLADVOKĀTES ELEANORAS ŠARPSTONES [*ELEANOR SHARPSTON*] SECINĀJUMI,

sniegti 2010. gada 17. jūnijā [1]

1. Eiropas Savienības budžeta kontekstā kopējā lauksaimniecības politika (turpmāk tekstā — "KLP") jau vairāk nekā 40 gadus ir Savienības vissvarīgākā politika. KLP izdevumu īpatsvars [budžetā] 1984. gadā bija vairāk nekā 71 %; pašlaik tās īpatsvars tiek lēsts apmēram 40 % apmērā, kas joprojām ir [budžeta] lielākais patstāvīgais postenis.

Piemērojamās tiesību normas

Pamattiesības

2. Šajā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu *Verwaltungsgericht Wiesbaden* (Vīsbādenes (Vācija) Administratīvā tiesa) uzdod jautājumu par to, vai spēkā ir Eiropas Savienības (turpmāk tekstā — "ES") tiesību normas, kurās paredzēts izpaust zemniekiem — KLP naudas līdzekļu saņēmējiem — piešķirtās naudas summas, kā arī vārdu, pastāvīgās dzīvesvietas pašvaldību un, ja iespējams, pasta indeksu. Lieta ES tiesību ietvaros izvirza svarīgus konstitucionālas [nozīmes] jautājumus — būtībā par to, vai mērķis — sasniegt pārskatāmību KLP finanšu pārvaldības jomā — var principā būt pārāks par fiziskas personas pamattiesībām uz privātās dzīves neaizskaramību un personas datu aizsardzību un, ja var, tad kā starp tiem nodrošināt līdzsvaru.

Eiropas Cilvēktiesību konvencija [2]

3. Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā — "ECTPAK") 8. pants nosaka:

1 — Oriģinālvaloda — angļu.

2 — Parakstīta 1950. gada 4. novembrī Romā.

"1. Ikvienam ir tiesības uz savas privātās un ģimenes dzīves, dzīvokļa un sarakstes neaizskaramību.

2. Publiskās institūcijas nedrīkst traucēt nevienam baudīt šīs tiesības, izņemot gadījumos, kas ir paredzēti likumā un ir nepieciešami demokrātiskā sabiedrībā, lai aizsargātu valsts vai sabiedrisko drošību vai valsts ekonomiskās labklājības intereses, lai nepieļautu nekārtības vai noziegumus, lai aizsargātu veselību vai tikumību, vai lai aizstāvētu citu tiesības un brīvības."

4. Eiropas Padome 1981. gada 28. janvārī apstiprināja Konvenciju par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu automātisko apstrādi (turpmāk tekstā — "Konvencija Nr. 108"), ar ko tika papildināta iepriekšminētā norma. Konvencijas Nr. 108 1. pantā konvencijas mērķis un nolūks ir aprakstīts šādi: "Šīs konvencijas mērķis ir [..] nodrošināt jebkurai personai [..] tās tiesību un pamatbrīvību, it īpaši privātās dzīves jomā, ievērošanu attiecībā uz personas datu automātisko apstrādi" [3].

3 — Tāpat kā ECTPAK Konvencija Nr. 108 ir spēkā visās dalībvalstīs.

Eiropas Savienības Pamattiesību harta [4]

5. Hartas 7. pantā teikts: "Ikvienai personai ir tiesības uz savas privātās un ģimenes dzīves, dzīvokļa un saziņas neaizskaramību."

6. 8. pantā noteikts:

"1. Ikvienai personai ir tiesības uz savu personas datu aizsardzību.

2. Šādi dati ir jāapstrādā godprātīgi, noteiktiem mērķiem un ar attiecīgās personas piekrišanu vai ar citu likumīgu pamatojumu, kas paredzēts tiesību aktos. Ikvienam ir pieejas tiesības datiem, kas par viņu savākti, un tiesības ieviest labojumus šajos datos.

3. Atbilstību šiem noteikumiem kontrolē neatkarīga iestāde."

7. Hartas 52. pantā ir izklāstīti nosacījumi, kas piemērojami ikvienā gadījumā, kad tiek

4 — Izsludināta 2000. gada 7. decembrī Nicā (OV C 364, 1. lpp.); Eiropas Parlaments to aktualizētā versijā apstiprināja 2007. gada 29. novembrī — pēc tam, kad [tajā] bija dzēstas atsauces uz neveiksmju piemeklēto Eiropas Konstitūciju (OV C 303, 1. lpp.) (turpmāk tekstā — "Harta").

ierobežotas vai notiek atkāpšanās no Hartā garantētajām tiesībām. Konkrēti:

"1. Visiem šajā Hartā atzīto tiesību un brīvību izmantošanas ierobežojumiem ir jābūt noteiktiem tiesību aktos, un tajos jārespektē šo tiesību un brīvību būtība. Ievērojot proporcionalitātes principu, ierobežojumus drīkst uzlikt tikai tad, ja tie ir nepieciešami un patiešām atbilst vispārējas nozīmes mērķiem, ko atzinusi Savienība, vai vajadzībai aizsargāt citu personu tiesības un brīvības.

[..]

3. Ciktāl Hartā ir ietvertas tiesības, kuras atbilst [ECTPAK] garantētajām tiesībām, šo tiesību nozīme un apjoms ir tāds pats kā minētajā Konvencijā noteiktajām tiesībām. Šis noteikums neliedz Savienības tiesībās paredzēt plašāku aizsardzību."

8. Līguma par Eiropas Savienību 6. panta 1. punktā ir teikts, ka tiesībām, brīvībām un principiem, kas izklāstīti Hartā, "ir tāds pats juridiskais spēks kā Līgumiem".

Datu aizsardzība

Direktīva 95/46/EK [5]

9. Preambulas pirmajā apsvērumā ir atgādināts, ka:

"[..] Kopienas mērķi, kas noteikti Līgumā un kas grozīti ar Līgumu par Eiropas Savienību, ietver [..] [sekmējot demokrātiju], pamatojoties uz dalībvalstu konstitūcijās un likumos un [ECTPAK] atzītajām pamattiesībām".

10. Preambulas 10., 11. un 12. apsvērumā ir noteikts, ka direktīvas mērķis ir nodrošināt augstu līmeni pamattiesību aizsardzības jomā:

"(10) [..] valstu likumu par personas datu apstrādi mērķis ir aizsargāt pamattiesības un brīvības, īpaši privātās dzīves neaizskaramības tiesības, ko atzīst gan [ECTPAK] 8. pants, gan Kopienas

5 — Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīva 95/46/EK par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (OV L 281, 31. lpp.).

tiesību vispārīgie principi; [..] šā iemesla dēļ valstu likumu tuvināšanas rezultāts nedrīkst būt jebkādas to sniegtās aizsardzības samazinājums, bet gan tieši pretēji, tiem jācenšas nodrošināt Kopienā augstu aizsardzības līmeni;

(11) [..] šajā direktīvā iekļautie personas tiesību un brīvību, jo īpaši privātās dzīves neaizskaramības tiesību, aizsardzības principi būtisko un paplašina [Konvencijā Nr. 108] iekļautos principus [..];

(12) [..] aizsardzības princip[i] jāpiemēro jebkuras personas, kuras darbību reglamentē Kopienas tiesību akti, personas datu visu veidu apstrādei [..]."

11. Preambulas 28. apsvērumā teikts, ka personas datu apstrādei ir jābūt samērīgai, "[..] jebkurai personas datu apstrādei jābūt likumīgai un godprātīgai pret attiecīgajām personām; [..] konkrēti, datiem jābūt adekvātiem, piederīgiem [nozīmīgiem] un ne pārmērīgiem attiecībā uz nolūkiem, kādiem šie dati tiek apstrādāti; [..] šādiem nolūkiem jābūt precīzi formulētiem un likumīgiem, un tie jānosaka datu vākšanas laikā; [..] vākšanai sekojošās apstrādes nolūki nedrīkst būt nesavienojami ar sākotnēji precizētajiem nolūkiem [..]".

12. Preambulas 30. un 33. apsvērumā ir noteikts:

"(30) [..] lai ievērotu likumību, personas datu apstrāde piedevām jāveic ar datu subjekta piekrišanu vai tai jābūt nepieciešamai datu subjektu saistoša līguma noslēgšanai vai izpildei, vai kā juridiskai prasībai, vai sabiedrības interesēs vai dienesta pilnvaru izpildei realizējama uzdevuma veikšanai, vai fiziskas vai juridiskas personas likumīgajās interesēs ar noteikumu, ka datu subjekta tiesības un brīvības nav ignorētas;

[..]

(33) [..] datus, kuri pēc sava rakstura spēj ierobežot pamatbrīvības vai privātās dzīves neaizskaramību [privātumu], nevajadzētu apstrādāt, ja vien datu subjekts nedod precīzi formulētu piekrišanu; [..] [tomēr] jāparedz precīzi formulētas atkāpes no šā aizlieguma attiecībā uz specifiskām [īpašām] vajadzībām,

īpaši, ja šo datu apstrādi veic personas, uz kurām attiecas juridiskais pienākums ievērot dienesta noslēpumu, konkrētiem ar veselības aizsardzību saistītiem nolūkiem vai konkrētu apvienību vai fondu likumīgas darbības norises laikā, kuras mērķis [nolūks] ir atļaut pamatbrīvību izmantošanu [dot iespēju izmantot pamatbrīvības].

"

13. Direktīvas 95/46 1. panta 1. punktā ir noteikts, ka "[..] dalībvalstis aizsargā fizisku personu pamattiesības un brīvības un jo īpaši viņu tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību [privātumu] attiecībā uz personas datu apstrādi".

14. [Direktīvas] 2. pantā termini "personas dati", "personas datu apstrāde" un "datu subjekta piekrišana" ir definēti attiecīgi šādi:

"a) "personas dati" ir jebkura informācija attiecībā uz identificētu vai identificējamu fizisku personu ("datu subjektu"); identificējama persona ir tā, kuru var identificēt tieši vai netieši, norādot reģistrācijas numuru [personas kodu] vai vienu vai vairākus šai personai raksturīgus fiziskās, fizioloģiskās, garīgās, ekonomiskās, kultūras vai sociālās identitātes faktorus;

b) "personu [personas] datu apstrāde" ("apstrāde") ir jebkura ar personas datiem veikta darbība vai darbību kopums ar vai bez automatizētiem līdzekļiem — kā vākšana, reģistrēšana [ierakstīšana], organizēšana, uzglabāšana, piemērošana [pielāgošana] vai pārveidošana, labošana [izguve], konsultēšana [iepazīšanās], izmantošana, atklāšana, pielietojot pārsūtīšanu, [izpaušana pārsūtot], izplatīšanu [izplatot] vai darot tos pieejamus citādā veidā, grupēšana vai savienošana, piekļuves noslēgšana, dzēšana vai iznīcināšana; [..]

h) "datu subjekta piekrišana" ir jebkurš labprātīgi sniegts šīs personas vēlmju konkrēts un paziņots [ar apstākļu pārzināšanu pamatota] norādījum[s] [norāde], ar kuru datu subjekts izsaka savu piekrišanu uz viņu attiecināmu personas datu apstrādei."

15. [Direktīvas] 7. pantā ir noteikts, ka personas datus var apstrādāt vienīgi tad, ja ir ievēroti konkrēti nosacījumi, proti, datu subjekts ir

nepārprotami devis savu piekrišanu (7. panta a) punkts) vai ja apstrāde "vajadzīga" vienam vai vairākiem nolūkiem, kas minēti izsmeļošajā uzskaitījumā. No tiem šai [lietā] nozīme ir tikai diviem:

"c) [..] apstrāde vajadzīga, lai izpildītu uz personas datu apstrādātāju attiecināmas juridiskas saistības; [..]

[..]

e) [..] apstrāde vajadzīga sabiedrības interesēs realizējama uzdevuma izpildei vai personas datu apstrādātājam [6] vai trešajai [trešai] personai, kurai dati tiek atklāti, piešķirto oficiālo pilnvaru realizācijai".

16. [Direktīvas] 18. pantā ir noteikts:

"1. Dalībvalstis paredz to, ka personas datu apstrādātājam vai viņa pārstāvim, ja tāds ir, pirms jebkuras pilnībā vai daļēji automatizētas apstrādes darbības vai tādu darbību kopuma, kuras paredzētas vienam nolūkam vai vairākiem saistītiem nolūkiem, jāpaziņo par to 28. pantā minētajai uzraudzības iestādei [7].

2. Dalībvalstis var paredzēt vienkāršošanu vai atbrīvojumu no paziņojuma tikai šādos gadījumos un ar šādiem nosacījumiem:

— ja apstrādes darbību kategorijas, kurām, ņemot vērā apstrādājamos datus, ir neiespējams nelabvēlīgi iespaidot datu subjektu tiesības un brīvības, precizē apstrādes nolūkus, apstrādei pakļautos datus vai datu kategorijas, datu subjektu kategoriju vai kategorijas, saņēmējus vai saņēmēju kategorijas, kam dati jāatklāj, un laika periodu [laikposmu], cik ilgi dati uzglabājami,

un/vai

— ja personas datu apstrādātājs saskaņā ar valsts tiesībām, kuras attiecas uz viņu,

6 — Personas datu apstrādātāja jēdziens ir definēts 2. panta d) punktā kā persona vai institūcija, kas nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus.

7 — Dalībvalstis identificē vienu vai vairākas uzraudzības institūcijas un noteic, ka tās ir atbildīgas par to, lai tiktu uzraudzīts, kā direktīva tiek piemērota [šīs valsts] teritorijā. Šajā pantā ir detalizēti izklāstīti to pienākumi un pilnvaras. Piemēram (saskaņā ar 28. panta 3. punkta otro ievilkumu), ikviena uzraudzības institūcija ir atbildīga par atzinuma sniegšanu pirms 20. pantā paredzēto apstrādes darbību veikšanas.

iecelį personu datu aizsardzības amatpersonu, kura ir īpaši atbildīga:

— par to, lai nodrošinātu saskaņā ar šo direktīvu pieņemto attiecīgās valsts noteikumu neatkarīgu piemērošanu;

— par personas datu apstrādātāja veikto apstrādes darbību uzskaites reģistrāciju, ietverot 21. panta 2. punktā minētās informācijas pozīcijas [minēto informāciju],

— tādējādi nodrošinot, ka datu apstrādes darbībām nav iespējams nelabvēlīgi iespaidot datu subjektu tiesības un brīvības.

[..]"

17. [Direktīvas] 20. pantā ir noteikts:

"1. Dalībvalstis nosaka datu apstrādes darbības, kuras iespējami var radīt konkrētus riskus datu subjektu tiesībām un brīvībām, un kontrolē, lai tādēļ šīs apstrādes darbības pirms to uzsākšanas tiktu pārbaudītas.

2. Šādas iepriekšējas pārbaudes realizē uzraudzības iestāde pēc paziņojuma saņemšanas no personas datu apstrādātāja vai datu aizsardzības amatpersona, kurai šaubu gadījumā jākonsultējas ar uzraudzības iestādi.

3. Dalībvalstis var arī veikt šādas pārbaudes, sagatavojot vai nu attiecīgās valsts parlamenta pasākumu vai pasākumu, kas balstās uz tādu tiesību aktu, kurš nosaka datu apstrādes raksturu un nosaka atbilstošas garantijas."

18. [Direktīvas] 21. panta 2. punktā ir noteikts, ka dalībvalstis nodrošina, ka uzraudzības iestāde uztur saskaņā ar 18. pantu paziņoto datu apstrādes darbību reģistru.

Direktīva 2006/24 [8]

19. [Direktīvas] 1. panta 1. punktā ir noteikts, ka "[..] direktīvas mērķis ir saskaņot dalībvalstu noteikumus attiecībā uz publiski pieejamu elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniedzēju vai publiski pieejamu komunikāciju

8 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 15. marta Direktīva 2006/24/EK par tādu datu saglabāšanu, kurus iegūst vai apstrādā saistībā ar publiski pieejamu elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniegšanu vai publiski pieejamu komunikāciju tīklu nodrošināšanu, un par grozījumiem Direktīvā 2002/58/EK (OV L 105, 54. lpp.).

tīklu operatoru pienākumiem, kas attiecas uz noteiktu datu, kurus tie iegūst vai apstrādā, saglabāšanu, lai nodrošinātu, ka šie dati ir pieejami smagu noziegumu, kas katrā dalībvalstī noteikti tiesību aktos, izmeklēšanas, atklāšanas un kriminālvajāšanas mērķiem".

20. [Direktīvas] 1. panta 2. punktā ir noteikts, ka direktīva attiecas uz noslodzes datiem un atrašanās vietas datiem par juridiskām un fiziskām personām un uz saistītiem datiem, kas vajadzīgi abonenta vai reģistrēta lietotāja identificēšanai [9].

21. [Direktīvas] 3. pantā ir prasīts dalībvalstīm veikt pasākumus, lai nodrošinātu, ka konkrētas datu kategorijas (kas konkretizētas 5. pantā) tiek saglabātas saskaņā ar direktīvu, tostarp dati, kas vajadzīgi, lai izsekotu un identificētu saziņas (tai skaitā tīmekļa piekļuves) avotu (5. panta 1. punkta a) apakšpunkta 2) daļa). Saglabātie dati "īpašos gadījumos un atbilstoši attiecīgās valsts tiesību aktiem tiek paredzēti vienīgi kompetentām valsts iestādēm, ievērojot pienācīgu piesardzību" (t.sk., ievērojot ECTPAK) (4. pants).

22. [Direktīvas] 6. pantā teikts: "Dalībvalstis nodrošina, ka 5. pantā norādītās datu kategorijas saglabā [uz] laiku, kas ir ne mazāk kā seši mēneši un ne ilgāk kā divi gadi no komunikācijas datuma."

Eiropas pārredzamības [caurskatāmības] iniciatīva

23. Komisija, 2005. gadā uzsākot Eiropas pārredzamības [caurskatāmības] iniciatīvu, uzsvēra, ka, lai panāktu, ka Savienība ir "sabiedrībai atvērta un atbildīga par savu darbību", svarīga ir "augsta līmeņa pārredzamība [caurskatāmība]" [10]. Komisija kā vienu no

9 — Direktīvas 2006/24 2. pantā ir noteikts: "lietotājs" ir jebkura juridiska vai fiziska persona, kas izmanto publiski pieejamu elektronisko komunikāciju pakalpojumu personīgiem vai uzņēmējdarbības mērķiem, ne vienmēr būdama šā pakalpojuma abonents. Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 12. jūlija Direktīvas 2002/58/EK par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju) (OV L 201, 37. lpp.) 2. pantā ir sniegtas šādas [terminu] definīcijas: b) "informācija par datu plūsmu" ir jebkuri dati, kas apstrādāti ar nolūku pārsūtīt komunikāciju elektronisko komunikāciju tīklā vai ar nolūku sagatavot rēķinu; c) "atrašanās vietas dati" ir jebkuri dati, kas elektronisko komunikāciju tīklā apstrādāti, norādot publiski pieejamu elektronisko komunikāciju pakalpojuma lietotāja gala iekārtas ģeogrāfisko atrašanās vietu.

10 — SEC (2005) 1300.

galvenajām darbības jomām norādīja iespēju nodrošināšanu pilsoņiem "labāk pārraudzīt [caurskatīt] ES līdzekļus" [11].

Finanšu regula [12]

24. Finanšu regulā ir skaidri uzsvērts, ka vispārējā budžeta pārvaldībai svarīga ir caurskatāmība.

25. [Regulas] preambulas trešajā apsvērumā caurskatāmība tiek atzīta par vienu no pamatprincipiem. Turklāt preambulas 12. apsvērumā ir teikts: attiecībā uz "[..] pārredzamības [caurskatāmības] principu ir jāuzlabo informācija par budžeta izpildi un pārskatiem".

26. Caurskatāmības uzlabošanas iniciatīvas ietvaros 30. panta 3. punktā ir noteikts:

"Komisija attiecīgā veidā dara pieejamu informāciju par to līdzekļu saņēmējiem, kas ir Komisijas budžetā, ja budžetu īsteno centralizēti un tieši tās departamenti, un to informāciju par līdzekļu saņēmējiem, ko sniedz struktūras, kurām budžeta īstenošanas uzdevumi deleģēti saskaņā ar citiem pārvaldības veidiem.

Šo informāciju dara pieejamu, pienācīgi ievērojot konfidencialitātes prasības, jo īpaši personas datu aizsardzību, kā paredzēts [..] Direktīvā 95/46/EK [13] [..] un [..] Regulā (EK) Nr. 45/2001 [14] [..], un drošības prasības, ņemot vērā katra pārvaldības veida īpašās iezīmes, kā minēts 53. pantā, un — attiecīgā gadījumā — ievērojot attiecīgus katrai nozarei paredzētus īpašus noteikumus."

27. [Regulas] 53.b panta 2. punkta d) apakšpunktā noteikts, ka dalībvalstis, "piemērojot attiecīgos katrai nozarei paredzētos noteikumus un ievērojot 30. panta 3. punktu, nodrošina budžeta līdzekļu saņēmēju atbilstīgu *ex post* publiskošanu reizi gadā".

11 — Skat. Zaļo grāmatu "Eiropas pārredzamības [caurskatāmības] iniciatīva" COM(2006) 194, galīgā redakcija, 3. lpp.

12 — Padomes 2002. gada 25. jūnija Regula (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienu vispārējam budžetam (OV L 248, 1. lpp.), ar grozījumiem, kas pieņemti ar Padomes 2006. gada 13. decembra Regulu (EK, Euratom) Nr. 1995/2006 (OV L 390, 1. lpp.) un Padomes 2007. gada 17. decembra Regulu (EK) Nr. 1525/2007 (OV L 343, 9. lpp.).

13 — Skat. 5. zemsvītras piezīmi.

14 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 45/2001 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti (OV L 8, 1. lpp.).

KLP finansējums

31. Ar 2. pantu tiek izveidots ELGF un ELFLA un tiek noteikts, ka abi fondi ir ES vispārējā budžeta sastāvdaļa.

Padomes Regula Nr. 1290/2005 [15]

28. Padomes Regulā Nr. 1290/2005 ir ietverti KLP finanšu pārvaldības pamatnoteikumi, un ar to tika izveidoti divi fondi — Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds (turpmāk tekstā — "ELGF") un Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (turpmāk tekstā — "ELFLA") [16].

32. [Regulas] 6., 7. un 11. pantā ir noteikts, ka maksājumus līdzekļu saņēmējiem veic maksātāji, kas ir dalībvalstu dienesti vai struktūras. Maksātājiem ir jāpārliecinās, ka pieteikumi atbalsta saņemšanai atbilst to normu nosacījumiem, saskaņā ar kurām atbalsts tiek piešķirts.

29. Preambulas 36. apsvērumā tiek atzīts, ka "tā kā, piemērojot attiecīgu valstu kontroles sistēmas vai pārbaudot atbilstību, varētu izmantot personas datus vai komercnoslēpumus, dalībvalstīm un Komisijai būtu jānodrošina šo darbību sakarā saņemtās informācijas konfidencialitāte".

33. [Regulas] 9. pantā Komisijai un dalībvalstīm tiek uzlikts pienākums nodrošināt Kopienas finansiālo interešu iedarbīgu aizsardzību [17].

30. Padomes Regulas Nr. 1290/2005 1. pantā ir paskaidrots, ka tās nolūks ir noteikt "[..] īpašas prasības un noteikumus par kopējās lauksaimniecības politikas, tostarp lauku attīstības pasākumu, izdevumu finansēšanu".

34. [Regulas] 44. pantā ir noteikts: "Dalībvalstis un Komisija veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu tās informācijas konfidencialitāti, kura nodota vai iegūta, veicot pārbaudes vai grāmatojumu noskaidrošanas pasākumus saskaņā ar šo regulu.

15 — Padomes 2005. gada 21. jūnija Regula (EK) Nr. 1290/2005 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu (OV L 209, 1. lpp.).

16 — Šo secinājumu tekstā ELGF un ELFLA tiek saukti par "fondiem".

17 — Detalizēti noteikumi ir izklāstīti arī 32.–37. pantā, kuros runa ir par Komisijas īstenotu atbilstības novērtējumu un uzraudzību.

Uz šo informāciju attiecas principi, kas paredzēti 8. pantā Padomes Regulā (Euratom, EK) Nr. 2185/96 [18] [..]."

35. Padomes Regula Nr. 1290/2005 tika grozīta ar Padomes Regulu Nr. 1437/2007 [19]. Šo grozījumu nolūks ir izskaidrots Padomes Regulas Nr. 1437/2007 preambulas 12.–14. apsvērumā šādi:

"(12) Ir jāprecizē juridiskais pamats, saskaņā ar kuru pieņem sīki izstrādātus noteikumus par Regulas (EK) Nr. 1290/2005 piemērošanu. Konkrēti, Komisijai vajadzētu būt iespējai pieņemt sīki izstrādātus piemērošanas noteikumus attiecībā uz informācijas publicēšanu par kopējās lauksaimniecības politikas līdzekļu saņēmējiem, attiecībā uz intervences pasākumiem, ja tirgu kopīgajā organizācijā nav noteikta summa uz vienību, un attiecībā uz apropriācijām, kas ir pārnestas, lai finansētu tiešos maksājumus lauksaimniekiem saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku.

(13) Pārskatot Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 (2002. gada 25. jūnijs) par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienu vispārējam budžetam, tajā iekļāva noteikumus, kuros ir paredzēts katru gadu publicēt informāciju par budžeta līdzekļu saņēmējiem iepriekšējā gadā, lai īstenotu Eiropas pārredzamības [caurskatāmības] iniciatīvu. Katras nozares noteikumos ir jānosaka šādas publicēšanas līdzekļi. Gan ELGF, gan ELFLA ir Eiropas Kopienu vispārējā budžeta daļa un finansē izdevumus, ja pārvaldība ir dalīta starp dalībvalstīm un Kopienu. Tāpēc būtu jāizstrādā noteikumi par informācijas publicēšanu par šo fondu līdzekļu saņēmējiem. Šajā nolūkā dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka katru gadu publicē informāciju par šo fondu līdzekļu saņēmējiem iepriekšējā gadā un summām, kas katram līdzekļu saņēmējam piešķirta no katra minētā fonda.

(14) Nodrošinot sabiedrībai piekļuvi šai informācijai, palielina pārredzamību [caurskatāmību] attiecībā uz to, kā Kopienas līdzekļus izmanto kopējā lauksaimniecības politikā, un uzlabo šo fondu pareizu finanšu pārvaldību,

18 — Padomes 1996. gada 11. novembra Regula (Euratom, EK) Nr. 2185/96 par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 2. lpp.). Vispār šie principi paredz, ka informācijai, kas iegūta saskaņā ar regulu, ir piemērojama profesionālā konfidencialitāte un tā ir aizsargājama, tāpat kā līdzīga informācija tiek aizsargāta saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību normām, kas to saņēma, un atbilstošajām normām, kas piemērojamas attiecībā uz ES iestādēm. Konkrētāk, Komisijai ir jānodrošina, lai, īstenojot regulu, tās inspektori ievērotu Kopienu un dalībvalstu tiesību normas par personas datu aizsardzību, kā tas paredzēts Direktīvā 95/46.

19 — Padomes 2007. gada 26. novembra Regula (EK) Nr. 1437/2007, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1290/2005 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu (OV L 322, 1. lpp.).

jo īpaši pastiprinot sabiedrības kontroli pār izlietoto naudu. Ņemot vērā izvirzīto mērķu primāro nozīmi un ievērojot proporcionalitātes principu un personas datu aizsardzības prasības, ir pamatoti nodrošināt attiecīgās informācijas vispārīgu publicēšanu, jo tā nepārsniedz demokrātiskas sabiedrības vajadzības un ir nepieciešama, lai novērstu pārkāpumus. Ņemot vērā Eiropas datu aizsardzības uzraudzītāja 2007. gada 10. aprīļa atzinumu [20], ir atbilstīgi paredzēt noteikumu, lai līdzekļu saņēmējus informētu par to, ka šos datus var darīt zināmus atklātībā un ka tos var apstrādāt revīzijas un izmeklēšanas iestādes."

36. Divi šai lietai nozīmīgi grozījumi ir ietverti 42. panta 8.b punktā un 44.a pantā.

37. Regulas 42. pantā Komisijai tiek dota iespēja pieņemt noteikumus Padomes Regulas Nr. 1290/2005 īstenošanai. 8.b punktā ir noteikts, ka Komisija pieņem:

"sīki izstrādāt[us] noteikum[us] attiecībā uz informācijas publicēšanu par līdzekļu saņēmējiem, kas minēti 44.a pantā, tostarp praktiskiem aspektiem, kuri saistīti ar fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi saskaņā ar Kopienas tiesību aktos noteiktajiem datu aizsardzības principiem. Ar šiem noteikumiem nodrošina jo īpaši to, ka līdzekļu saņēmējus informē, ka šos datus var darīt zināmus atklātībā un ka tos var apstrādāt revīzijas un izmeklēšanas iestādes, lai nodrošinātu Kopienu finanšu intereses, tostarp precizējot informēšanas laiku".

38. [Regulas] 44.a pantā ir noteikts:

"Saskaņā ar Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 53.b panta 2. punkta d) apakšpunktu dalībvalstis katru gadu nodrošina to, ka tiek publicēta informācija par ELGF un ELFLA līdzekļu saņēmējiem iepriekšējā gadā un summām, kas katram līdzekļu saņēmējam piešķirta no katra šī fonda. Publikācija satur vismaz šādu informāciju:

a) attiecībā uz ELGF — summu, kas sīkāk iedalīta tiešajos maksājumos Regulas (EK) Nr. 1782/2003 2. panta d) apakšpunkta nozīmē, un citus izdevumus;

20 — 2007. gada 10. aprīļa atzinums (OV C 134, 1. lpp.).

b) attiecībā uz ELFLA — katram līdzekļu saņēmējam piešķirtā valsts finansējuma kopsummu."

42. Preambulas piektajā apsvērumā ir atzīts, ka "[..] pārredzamības [caurskatāmības] mērķis neparedz, ka informācijai jābūt pieejamai uz neierobežotu laiku, jānosaka saprātīgs publicētās informācijas pieejamības termiņš".

Komisijas Regula Nr. 259/2008 [21]

39. Ievaddaļā ir apstiprināts, ka regula tika pieņemta pēc apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju [22].

43. Preambulas sestajā apsvērumā ir izskaidrots, ka, "nodrošinot sabiedrībai piekļuvi šai informācijai, palielina pārredzamību [caurskatāmību] attiecībā uz to, kā Kopienas līdzekļus izmanto kopējā lauksaimniecības politikā, un uzlabo šo fondu pareizu finanšu pārvaldību, jo īpaši pastiprinot sabiedrības kontroli pār izlietoto naudu. Ņemot vērā izvirzīto mērķu primāro nozīmi un ievērojot proporcionalitātes [samērīguma] principu un personas datu aizsardzības prasības, ir pamatoti nodrošināt attiecīgās informācijas vispārīgu publicēšanu, jo tā nepārsniedz demokrātiskas sabiedrības vajadzības un ir nepieciešama, lai novērstu pārkāpumus".

40. Preambulas otrajā apsvērumā ir izskaidrots, ka publikācijas mērķis ir veicināt caurskatāmību attiecībā uz ES fondu līdzekļu izmantošanu un uzlabot to pareizu finanšu pārvaldību.

41. Preambulas trešajā apsvērumā ir teikts, ka, lai sasniegtu šo mērķi, "[..] jāparedz obligātās prasības par publikācijas saturu. Minētajās prasībās ietver tikai to, kas vajadzīgs, lai demokrātiskā sabiedrībā sasniegtu noteiktos mērķus".

44. Komisijas Regulas Nr. 259/2008 1. panta 1. punktā ir noteikts, ka publikācijā par fondu līdzekļu saņēmējiem iekļauj šādu informāciju:

"a) vārds un uzvārds, ja saņēmēji ir fiziskas personas;

21 — Komisijas 2008. gada 18. marta Regula (EK) Nr. 259/2008, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus par to, kā piemērot Padomes Regulu (EK) Nr. 1290/2005 attiecībā uz informācijas publicēšanu par Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) līdzekļu saņēmējiem (OV L 76, 28. lpp.).

22 — Šīs apspriešanās rezultāti Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja tīmekļa vietnē nav publicēti.

b) pilns reģistrētais juridiskais nosaukums, ja saņēmēji ir juridiskas personas;

c) pilns reģistrētais vai citādā veidā oficiāli atzīts asociācijas [apvienības] nosaukums, ja saņēmēji ir fizisku vai juridisku personu asociācijas, kurām nav juridiskas personas statusa;

d) administratīvais rajons [pašvaldība], kurā ir reģistrēts vai dzīvo saņēmējs un, ja ir pieejams, pasta indekss vai tā daļa, pēc kā nosaka administratīvo rajonu [pašvaldību];

e) attiecībā uz Eiropas Lauksaimniecības garantiju fondu, turpmāk tekstā — ELGF, tiešo maksājumu summa Regulas (EK) Nr. 1782/2003 2. panta d) punkta nozīmē, ko saņem katrs saņēmējs attiecīgajā finanšu gadā;

f) attiecībā uz ELGF to maksājumu summa, kas nav minēti e) [apakš]punktā, ko saņem katrs saņēmējs attiecīgajā finanšu gadā;

g) attiecībā uz Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai, turpmāk tekstā — ELFLA, publiskā finansējuma kopsumma, kas piešķirta katram saņēmējam attiecīgajā finanšu gadā un kas ietver gan Kopienas, gan valsts ieguldījumu;

h) apakšpunktos e), f) un g) minētās summas, ko saņēmis katrs saņēmējs attiecīgajā finanšu gadā;

i) attiecīgā valūta."

45. [Regulas] 1. panta 2. punkts dalībvalstīm ļauj publicēt informāciju, kas ir detalizētāka nekā tā, kas paredzēta 1. panta 1. punktā.

46. [Regulas] 2. pantā ir noteikts, ka "1. pantā minēto informāciju, izmantojot meklēšanas rīku, dara pieejamu atsevišķā tīmekļa vietnē katrā dalībvalstī, ar kuru lietotāji var meklēt saņēmējus pēc viņu nosaukuma, administratīvās vienības [pašvaldības], saņemtajām summām, kas minētas 1. panta e), f), g) un h) apakšpunktā, vai, norādot vairākus minētos datus, visu attiecīgo informāciju kā vienotu datu kopumu".

47. [Regulas] 3. pantā ir noteikts, ka informācija par līdzekļu saņēmējiem ir jāpublicē līdz 30. aprīlim par iepriekšējo finanšu gadu un ka tai ir jābūt pieejamai tīmekļa vietnē divus gadus pēc sākotnējās publikācijas dienas.

48. [Savukārt] 4. pantā ir noteikts:

"1. Dalībvalstis informē saņēmējus, ka viņu dati tiks publiskoti saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1290/2005 un šo regulu un ka tos var apstrādāt Kopienu un dalībvalstu revīzijas un izmeklēšanas iestādes Kopienu finansiālo interešu aizsardzības nolūkos.

2. Attiecībā uz personas datiem 1. punktā minēto informāciju nodrošina saskaņā ar Direktīvas 95/46/EK prasībām, un saņēmējus kā datu subjektus informē par viņu tiesībām saskaņā ar šo direktīvu, kā arī par procedūrām, kas jāpiemēro, lai izmantotu minētās tiesības.

3. Šā panta 1. un 2. punktā minēto informāciju sniedz saņēmējiem, to ietverot pieteikuma veidlapās, kas jāiesniedz, lai saņemtu līdzekļus no ELGF un ELFLA, vai citā veidā laikā, kad tiek apkopoti dati. [..]"

49. [Regulas] 5. pantā tiek prasīts, lai Komisija izveidotu un uzturētu Kopienas tīmekļa vietni tās centrālajā tīmekļa adresē, kurā ir ievietotas arī saites uz visu dalībvalstu vietnēm.

Faktiskie apstākļi, procedūra un prejudiciālie jautājumi

50. Prasītāji šajās divās lietās ir līgumsabiedrība (*Volker und Markus Schecke GbR* lietā C-92/09) un privātpersona (Hartmuts Eiferts [*Hartmut Eifert*] lietā C-93/09); abi veic saimniecisko darbību zemnieku saimniecībā. Abi pieteicēji iebilst pret to, ka tiek publicēti viņu kā lauksaimniecības atbalsta līdzekļu saņēmēju dati, kā tas paredzēts Komisijas Regulā Nr. 259/2008. [Sabiedrībai] *Volker und Markus Schecke GbR* 2008. gada 31. decembrī tika piešķirts [tiešais] maksājums EUR 64 623,65. Eifertam 2008. gada 5. decembrī tika piešķirts [kompensācijas pabalsts] EUR 6 110,11 zemnieku saimniecības darbības veicināšanai mazāk labvēlīgā apvidū.

51. Pieteikuma veidlapās atbalsta līdzekļu saņemšanai bija ietverta šāda piezīme: "Esmu informēts, ka Regulas (EK) Nr. 1290/2005 44.a pantā paredzēta informācijas par ELGF un ELFLA līdzekļu saņēmējiem un katra saņēmēja saņemto summu publicēšana. Informācijas publicēšana attiecas uz visiem maksājumiem, attiecībā uz kuriem iesniedz vienoto pieteikumu Regulas

(EK) Nr. 796/2004 [23] 11. panta izpratnē; publicēšana notiek ik gadu — vēlākais, līdz nākamā gada 31. martam".

52. Ieinteresētās personas valsts tiesvedībā — *Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung* (Federālā Lauksaimniecības un uztura aģentūra) (turpmāk tekstā — "*BfLE*") — tīmekļa vietnē [24] ir pieejami naudas līdzekļu saņēmēju vārdi (nosaukumi), pastāvīgās dzīvesvietas pašvaldība (ar pasta indeksu) un piešķirto summu apmērs. Tīmekļa vietne ir aprīkota ar meklēšanas rīku, kas lietotājiem ļauj, aizpildot vienu vienīgu datu aili (piemēram, pasta indeksu), iegūt attiecīgu sarakstu ar ELGF vai ELFLA atbalsta līdzekļu saņēmēju vārdiem (nosaukumiem). Tīmekļa vietnē ievietotā norāde par datu aizsardzību ietver šādu tekstu: "Ikreiz, kad piekļūstat serverim, tiek saglabāti dati statistikas un drošības vajadzībām. Ierobežotu laikposmu tiek saglabāta tīmekļa pakalpojumu sniedzēja IP adrese, apmeklētās tīmekļa vietnes lapas un [attiecīgais] datums un laiks. Dati tiek izmantoti vienīgi tīmekļa vietnes uzlabošanai, un tie netiek nodoti trešām personām vai izvērtēti tā, ka būtu iespējams identificēt datu lietotājus."

53. *Volker und Markus Scheck GbR* un Eiferts tiesvedību pret *Land Hessen* [Hesenes zemi] uzsāka attiecīgi 2008. gada 26. septembrī un 2008. gada 18. decembrī. Abi lūdza pieņemt nolēmumu, aizliedzot viņu kā šo fondu atbalsta līdzekļu saņēmēju personas datu publicēšanu.

54. Prasītāji uzskata, ka ar Padomes Regulas Nr. 1290/2005 44.a pantu tiek pārkāptas ES datu aizsardzības tiesības. Tīmekļa vietnē publicētā informācija esot personas dati, un nekādas sabiedrības primāras intereses nepamato viņu tiesību aizskārumu.

55. *Land Hessen* apgalvo, ka dalībvalstu pienākums publicēt šādus datus tīmeklī izriet no Padomes Regulas Nr. 1290/2005 44.a panta kopsakarā ar Komisijas Regulu Nr. 259/2008. Tā uzskata, ka šīs normas neapšaubāmi esot spēkā. Publicēšanu varot pamatot ar sabiedrības primārām interesēm: tā veicinot lauksaimniecības izdevumu caurskatāmību un pārkāpumu novēršanu un nepārsniedz demokrātiskas sabiedrības vajadzības. Turklāt atbalsta saņemšanas pieteikuma veidlapā pieteicējiem tika norādīts, ka valsts iestādēm ir pienākums viņu personas datus publicēt, un

23 — Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regula (EK) Nr. 796/2004, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, lai ieviestu savstarpēju atbilstību, modulāciju un integrēto administrēšanas un kontroles sistēmu, kura paredzēta Padomes Regulā (EK) Nr. 1782/2003, ar ko ievieš kopīgus tiešā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem (OV L 141, 18. lpp.).

24 — http://www.agrar-fischerei-zahlungen.de.

tādēļ pieteikuma iesniegšana esot uzskatāma par viņu piekrišanu šādai izpaušanai Direktīvas 95/46 7. panta a) punkta izpratnē. *Land Hessen* apgalvo, ka katrā ziņā viņi publicēšanu esot varējuši novērst, ja atbalstu nebūtu pieprasījuši.

56. Iesniedzējtiesa uzskata, ka prasītāju lieta izvirza jautājumu par to, vai ir spēkā Padomes Regulas Nr. 1290/2005 42. panta 8.b punkts un 44.a pants, kā arī Komisijas Regula Nr. 259/2008. Ja šīs normas nav spēkā, *BfLE* veiktā datu apstrāde ir prettiesiska un, attiecīgi, būtu jāapmierina prasītāju lūgums par [publikācijas] aizliegšanu.

57. Iesniedzējtiesa arī norāda uz virkni tehniskāku jautājumu par to, vai prasība publicēt ELGF un ELFLA atbalsta līdzekļu saņēmēju personas datus ir saderīga ar konkrētiem ES datu aizsardzības tiesību aspektiem, konkrēti, ar Direktīvu 95/46 un Direktīvu 2006/24.

58. Tādēļ dalībvalsts tiesa apturēja tiesvedību un uzdeva Tiesai šādus jautājumus prejudiciāla nolēmuma sniegšanai:

"1) Vai [Padomes Regulas Nr. 1290/2005] 42. panta 8.b punkts un 44.a pants, kas ir iekļauti ar [Padomes Regulu Nr. 1437/2007], nav spēkā?

2) Vai Komisijas Regula Nr. 259/2008:

a) nav spēkā,

b) vai tā ir spēkā tikai tādēļ, ka nav spēkā [Direktīva 2006/24]?

Ja pirmajā un otrajā jautājumā minētās tiesību normas ir spēkā:

3) Vai Direktīvas [95/46] 18. panta 2. punkta otrais ievilkums ir jāinterpretē tādējādi, ka saskaņā ar [Komisijas Regulu Nr. 259/2008] informāciju var publiskot tikai tad, ja ir īstenota šajā pantā paredzētā procedūra, kas aizstāj uzraudzības iestādes informēšanu?

4) Vai Direktīvas [95/46] 20. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka atbilstoši [Komisijas Regulai Nr. 259/2008] informāciju var publiskot tikai tad, ja ir veikta iepriekšēja pārbaude, kas šim gadījumam paredzēta valsts tiesību aktos?

5) Ja atbilde uz ceturto jautājumu ir apstiprinoša: vai Direktīvas [95/46] 20. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka iepriekšēja pārbaude, kas ir veikta, pamatojoties uz šīs direktīvas 18. panta 2. punkta otrajā ievilkumā minēto datu apstrādes darbību uzskaites reģistrāciju, kura neietver paredzēto informāciju, nav spēkā?

6) Vai Direktīvas [95/46] 7. pants — un šeit, konkrētāk, e) punkts — ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tīmekļa vietnes lietotāju IP adrešu saglabāšanu bez viņu nepārprotami dotas piekrišanas?"

59. Rakstveida apsvērumi ir iesniegti *Volker und Markus Schecke GbR*, *Land Hessen*, Grieķijas valdības, Nīderlandes valdības un Zviedrijas valdības, kā arī Padomes un Komisijas vārdā. Visi (izņemot Nīderlandes valdību) 2010. gada 2. februāra tiesas sēdē sniedza arī savus mutvārdu apsvērumus.

Vērtējums

60. Dalībvalsts tiesas uzdotos sešus jautājumus var sagrupēt šādi.

61. 1. jautājums un 2. jautājuma a) daļa veido lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kodolu. Tajos iesniedzējtiesa pauž šaubas par to Kopienu tiesību normu spēkā esamību, kurās paredzēta konkrētu datu par ELGF un ELFLA līdzekļu saņēmējiem obligāta publicēšana tīmeklī. Šos jautājumus aplūkošu vispirms, pēc dažiem ievadapsvērumiem.

62. Turklāt iesniedzējtiesa uzdod trīs detalizētus jautājumus par konkrētām Direktīvas 95/46 normām, kas regulē paziņojumus par datu apstrādi (3., 4. un 5. jautājums). Ja Tiesa būs vienisprātis ar manis ierosinātajām atbildēm uz 1. un 2. jautājuma a) daļu, tad, strikti ņemot, zūd vajadzība izskatīt šos jautājumus. Gadījumam, ja Tiesa nepiekristu manam viedoklim, es tos [tomēr] īsi aplūkošu.

63. Visbeidzot, iesniedzējtiesa uzdod divus jautājumus attiecībā uz tīmeklī iegūtu datu "lietotājiem" un Direktīvas 2006/24 interpretāciju (2.b un 6. jautājums). Turpmāk izklāstīto iemeslu dēļ šos jautājumus uzskatu par nepieņemamiem.

1. un 2.a jautājums

Ievada apsvērumi

— Ievads

64. Netērēšu laiku un vietu, lai plaši izskaidrotu, cik svarīgas Eiropas Savienības tiesību sistēmai ir pamattiesības. Pamattiesības daudzus gadus ir bijušas šīs tiesību sistēmas būtiska sastāvdaļa [25]. ECTPAK kā šo tiesību avots ieņem īpašu stāvokli, un Tiesa Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrai ir pievērsusi īpašu uzmanību (izklāsta kompaktuma pēc lietošu apzīmējumu "Strasbūras tiesa") [26]. Uzskatu to par neiedomājamu, ka Tiesa varētu atzīt par spēkā esošām tādas ES sekundāro tiesību normas, kas būtu pretrunā pamattiesībām vispār vai, konkrētāk, ECTPAK vai Hartai [27].

65. Sākšu ar īsu pārskatu par šajā lietā izsveramajiem konkurējošiem mērķiem — no vienas puses, tiesībām caurskatāmības interesēs piekļūt informācijai un, no otras puses, tiesībām uz privātumu un personas datu aizsardzību. Pēc tam izvērtēšu vienu specifisku iebildi, kas ir izteikta prasītājiem, kuri atsaucās uz tiesībām, kas viņiem citādi pienāktos (tiesībām uz privātumu un/vai personas datu aizsardzību), proti, ka, parakstot pieteikumu KLP līdzekļu saņemšanai, viņi piekrita apstrīdētajai publikācijai.

25 — Tiesas judikatūras pirmsākumi rodami 1969. gadā: skat, piemēram, 1969. gada 12. novembra spriedumu lietā 29/69 *Stauder* (*Recueil*, 419. lpp., 7. punkts), 1970. gada 17. decembra spriedumu lietā 11/70 *Internationale Handesgesellschaft mbH* (*Recueil*, 1125. lpp., 4. punkts). No nesenākas judikatūras skat. 2003. gada 20. maija spriedumu apvienotajās lietās C-465/00, C-138/01 un C-139/01 *Österreichischer Rundfunk* u.c. ("ÖRF") (*Recueil*, I-4989. lpp., 68. un 69. punkts) un 2008. gada 29. janvāra spriedumu lietā C-275/06 *Promusicae* (Krājums, I-271. lpp., 62. punkts).

26 — Skat. 2002. gada 15. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, no C-250/99 P līdz C-252/99 P un C-254/99 P *Limburgse Vinyl Maatschappij* u.c./Komisija (*Recueil*, I-8375. lpp., 274. punkts) un 2006. gada 29. jūnija spriedumu lietā C-301/04 P Komisija/*SGLCarbon* (Krājums, I-5915. lpp., 43. punkts). Skat. arī 2008. gada 16. decembra spriedumu lietā C-73/07 *Satakunnan Markkinapörssi* un *Satamedia* (Krājums, I-9831. lpp.), it īpaši ģenerāladvokātes Kokotes [*Kokott*] secinājumus, 37. punkts.

27 — Ģenerāladvokāts Džeikobss [*Jacobs*] savu secinājumu lietā C-84/95 *Bosphorus* (1996. gada 30. jūlija spriedums, *Recueil*, I-3953. lpp.) 53. punktā norādīja, ka "cieņa pret pamattiesībām ir [..] viens no Kopienu [tiesību] aktu tiesiskuma priekšnosacījumiem [..]".

— Caurskatāmība un informācijas sniegšana

66. ES tiesībās ir stabili nostiprinājies [priekšstats par] caurskatāmības svarīgumu. LES 1. pantā ir ietverta atsauce uz "cik iespējams atklāt[u]" lēmumu pieņemšanu [28]. Tiesa caurskatāmības principa nolūku ir raksturojusi tā, ka tas paredz pilsoņiem sniegt pēc iespējas plašu piekļuvi informācijai, lai tādējādi nostiprinātu iestāžu un [valsts] pārvaldes demokrātisko raksturu [29]. Visas sabiedrības informēšana par kopīgi pārvaldīto ES naudas līdzekļu saņēmējiem ir viens no konkrētajiem pasākumiem, kas minēti EPI [30]. Tādējādi politiskajā līmenī caurskatāmība ir tikusi atzīta par būtisku demokrātiskas valsts pārvaldes sastāvdaļu.

67. Mazāk skaidrs ir tas, vai caurskatāmība ir ES tiesību vispārējs princips [31] vai pat vienas no pamattiesībām. Caurskatāmības jēdziens un tā statuss ES tiesībās ir aplūkots lietās par piekļuvi dokumentiem [32]. Savos secinājumos lietā *Hautala* [33] ģenerāladvokāts Ležē lēmumu pieņemšanas procesa caurskatāmību attiecībā uz iespējami plašas piekļuves sniegšanu sabiedrībai iestāžu uzglabātiem dokumentiem raksturoja kā vienu no pamattiesībām. Tomēr Tiesa šim jautājumam nepievērsās. Lietā *Interporc* [34] Tiesa nepiekrita apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvojumam, ka caurskatāmība ir viens no ES tiesību vispārējiem principiem, kam ir augstāks spēks nekā Lēmumam 94/90/EOTK, EK, Euratom [35] — juridiskam instrumentam, ar ko Komisija bija pamatojusi savu lēmumu liegt piekļuvi dokumentiem [36]. Šo jautājumu apzināti atstāšu atklātu, jo šajā lietā nav vajadzības uz to atbildēt. Tas tādēļ, ka konkrēta mērķa klasificēšana par vienu no pamattiesībām nav priekšnoteikums tam, lai uz šo mērķi būtu attiecināmi ECTPAK 8. panta 2. punkta izņēmumi.

28 — LES 6. panta 1. punktā teikts, ka ES pamatā ir brīvības, demokrātijas, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanas un tiesiskuma principi, kas ir kopīgi visām dalībvalstīm.

29 — Skat. 2001. gada 6. decembra spriedumu lietā C-353/99 P *Hautala* (*Recueil*, I-9565. lpp., 24. punkts) un ģenerāladvokāta Ležē [*Léger*] secinājumu 52. punktu.

30 — Skat. iepriekš 23. punktu.

31 — Dažos komentāros tiek pausts viedoklis, ka caurskatāmība noteikti ir pieskaitāma šai kategorijai: skat., piemēram, Lenaerts, K. "In the Union we trust: trust — enhancing principles of Community Law", *Common Market Law Review*, 2004, 317. lpp., un Craig un de Búrca *EU Law text, cases un materials*, 4. izd., 2007, 567. lpp. Tomēr Tiesa par šo jautājumu vēl nav pieņēmusi nevienu noteiktu nolēmumu.

32 — Skat. it īpaši 1996. gada 30. aprīļa spriedumu lietā C-58/94 Nīderlande/Padome (*Recueil*, I-2169. lpp., 35. punkts), iepriekš 29. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Hautala* (kurā Tiesa izskatīja Padomes apelācijas sūdzību par Pirmās instances tiesas spriedumu, ar ko tika atcelts Padomes lēmums liegt piekļuvi Padomes darba grupas ziņojumam par ieroču eksportu), 22. punkts, un 2003. gada 6. marta spriedumu lietā C-41/00 P *Interporc* (*Recueil*, I-2125. lpp., 38.–43. punkts).

33 — Iepriekš minēts 29. zemsvītras piezīmē, 76. un 77. punkts.

34 — Iepriekš minēts 32. zemsvītras piezīmē.

35 — Komisijas 1994. gada 8. februāra lēmums par publisku piekļuvi Komisijas dokumentiem (OV L 46, 58. lpp.).

36 — Skat. iepriekš 32. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Interporc*, 43. punkts; skat. arī ģenerāladvokāta Ležē secinājumu 80. punktu.

68. Šķiet, ka dalībvalsts tiesai ir šaubas par to, vai caurskatāmība kā tāda var būt mērķis; uzskatot to vienkārši par apstrīdēto aktu aprakstu. Manuprāt, šīs šaubas ir nevietā. Lai gan ir pilnīgi pareizi, ka caurskatāmība nav "tiesības" tādā nozīmē, ka tā būtu tieši minēta klasiskajā ECTPAK tekstā, tomēr caurskatāmība ir tikusi (ļoti nepārprotami) atbalstīta kā demokrātiskā sabiedrībā vēlams un vajadzīgs mērķis. Par to nepārprotami ir runa Hartā, kas ir daudz jaunāks demokrātisko pamattiesību uzskaitījums [37]. Tādēļ sākšu ar apgalvojumu, ka darbības, kas veiktas caurskatāmības interesēs, ir veiktas, tiecoties uz demokrātiski vēlamu mērķi.

69. Caurskatāmībai jau savā būtībā ir jābūt atvērtam jēdzienam. Tās nolūks ir demokrātiskā sabiedrībā veicināt atklātību. Caurskatāmība var līdzēt aizsargāt pilsoņus no varas patvaļīgas un ļaunprātīgas izmantošanas. Vispārīgāk runājot, dodot plašu piekļuvi informācijai, lai panāktu sabiedrības informētību un demokrātiskas debates, pilsoņiem tiek dota iespēja īstenot iedarbīgu pārraudzību pār to, kā valsts iestādes izmanto varu, ko šie paši pilsoņi tām piešķīruši. Tādējādi caurskatāmība nozīmē sabiedrības kontroli pār valsts iestādēm. Ciktāl ir liekama vienādības zīme starp lielāku caurskatāmību un lielāku atklātību un augstāku demokrātiskas atbildības līmeni, parasti vēlama ir lielāka (un nevis mazāka) caurskatāmība.

70. Tomēr dažkārt (kā šajā gadījumā) ir iespējams, ka caurskatāmība ir jāizsver pretstatā citam konkurējošam mērķim. Tādā ziņā absolūta caurskatāmība ne vienmēr ir uzskatāma par absolūtu vērtību. Ne vienmēr ir spēkā princips "jo vairāk, jo labāk". Tādējādi "maksimāla caurskatāmība visas sabiedrības interesēs" nevar kļūt par mantru, kas attaisno indivīdu tiesību neievērošanu. Šajā lietā, lai konstatētu, vai ir sasniegts pareizs līdzsvars starp caurskatāmību, no vienas puses, un privātumu un personas datu aizsardzību, no otras puses, būs jāpārbauda, kādu tieši caurskatāmību ir paredzēts sasniegt īpašajā KLP kontekstā.

37 — Laikā, kad tika uzsākta pamata lieta, Harta nebija [juridiski] saistoša: skat. pēc analoģijas 2006. gada 27. jūnija spriedumu lietā C-540/03 Parlaments/Padome (ģimenes atkalapvienošanās) (Krājums, I-5769. lpp., 38. punkts). Kad 2009. gada 1. decembrī spēkā stājās Lisabonas līgums, Harta ieguva primāro tiesību spēku (LES 6. panta 1. punkts).

— Tiesības uz privātumu un personas datu aizsardzība

71. Šajā lietā tiek piesauktas divas atsevišķas tiesības: klasiskās tiesības — privātuma aizsardzība, kas paredzēta ECTPAK 8. pantā, un modernākas tiesības — Konvencijas Nr. 108 normas par datu aizsardzību. Hartā līdzīgas tiesības ir paredzētas attiecīgi 7. un 8. pantā. Tiesa ir atzinusi, ka starp pamattiesībām uz privātumu un tiesībām uz datu aizsardzību pastāv cieša saikne [38].

72. Strasbūras tiesa jau ir spriedusi, ka juridiskas personas tāpat kā fiziskas personas var atsaukties uz ECTPAK 8. pantu [39] un ka tā aizsardzība attiecas arī uz profesionālu darbību un komercdarbību [40]. Tādēļ, no pirmā skata, tiesības uz privātumu un datu aizsardzību attiecas uz abiem prasītājiem dalībvalsts tiesvedībā (ņemot vērā šo tiesību saturu, būtu absurdi teikt, ka juridiska persona var atsaukties uz ECTPAK 8. pantu, bet nevar atsaukties uz Konvenciju Nr. 108). Strasbūras tiesa ir arī spriedusi, ka privātā dzīve ietver personas identitāti, piemēram, personas vārdu [41], un ka personas datu aizsardzība ir būtiski svarīga, lai persona varētu baudīt savas tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību [42].

73. Tāpat kā vairākas klasiskās ECTPAK tiesības arī tiesības uz privātumu nav absolūtas tiesības. ECTPAK 8. panta 2. punktā ir tieši atzīts, ka šīm tiesībām ir iespējami izņēmumi — līdzīgi kā Konvencijas Nr. 108 9. pantā tas paredzēts attiecībā uz tiesībām uz personas datu aizsardzību. Arī Hartas 52. pantā ir noteikti

38 — Skat. iepriekš 25. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Promusicae*, 63. punkts, un ģenerāladvokātes Kokotes secinājumus, 51. punkts; no jaunākas judikatūras skat. ģenerāladvokāta Ruisa-Harabo Kolomera [*Ruiz - Jarabo Colomer*] secinājumus lietā C-553/07 *Rijkeboer* (2009. gada 7. maija spriedums, Krājums, I-3889. lpp., 18.–20. punkts). Saikne starp privātumu un datu aizsardzību ir atspoguļota arī Direktīvas 95/46 preambulas 10.–12. apsvērumā un 1. panta 1. punktā. Šajā sakarā skat. arī Vācijas *Bundesverfassungsgericht* (Federālā konstitucionālā tiesa) 1983. gada 15. decembra spriedumu ("Volkszählungsurteil", 1 *BvR* 209, 269, 362, 420, 440, 484/83, *BVerfGE* 65, 1), un nesenāk — 2010. gada 2. marta spriedumu (1 *BvR* 256, 263, 586/08, pieejams: www.bundesverfassungsgericht.de).

39 — Skat. 1992. gada 16. decembra spriedumu lietā *Niemietz*/Vācija (29.–31. punkts, A sērija, Nr. 251-B).

40 — Skat. ECT spriedumu lietā Nr. 37971/97 *Colas Est* u.c./Francija (2002-III, 41. punkts) un ECT spriedumu lietā Nr. 44647/98 *Peck*/Apvienotā Karaliste (2003-I, 57. punkts). Savukārt no Tiesas judikatūras skat. 2008. gada 14. februāra spriedumu lietā C-450/06 *Varec* (Krājums, I-581. lpp., 48. punkts).

41 — Skat. ECT spriedumu lietā Nr. 59320/00 *Von Hannover*/Vācija (2004-VI, 50. punkts un tajā minētā judikatūra) un ECT spriedumu lietā Nr. 39311/05 *Karakó*/Ungārija (2009. gada 28. aprīlis, 21. punkts).

42 — Skat. ECT spriedumu apvienotajās lietās Nr. 30562/04 un 30566/04 *S & Marper*/Apvienotā Karaliste [*GC*] (2008. gada 4. decembris, 103. punkts).

(vispārīgi formulēti) līdzīgi kritēriji, kas, ja tos izpilda, pieļauj izņēmumus (jeb atkāpes) no Hartā paredzētajām tiesībām.

— Vai "piekrišana" publicēšanai liedz vēlāk atsaukties uz apgalvotajām tiesībām?

74. Rīkojumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu un *Land Hessen* iesniegtajos rakstveida apsvērumos tiek apspriests, vai fakts, ka pieteicēji KLP atbalsta saņemšanas pieteikuma veidlapā tika informēti, ka viņu dati tiks apstrādāti, bet viņi tik un tā parakstīja šo veidlapu, nozīmē, ka viņi pēc tam vairs nevar iebilst pret publicēšanu. Šī diskusija izvirza divus atsevišķus jautājumus: a) vai prasītāji savu piekrišanu izteica "nepārprotami" Direktīvas 95/46 7. panta a) punkta izpratnē (lai tas būtu "labprātīgi sniegt[s] šīs personas vēlmju konkrēts un paziņots norādījum[s]", kā definēts šīs direktīvas 2. panta h) punktā), tādējādi šīs piekrišanas dēļ viņu datu apstrādi padarot par tiesisku; un b) vai kāds ES administratīvo tiesību princips viņiem liedz izmantot tiesības, kas viņiem citādos apstākļos pienāktos?

75. Attiecībā uz pirmo jautājumu Komisijas pārstāvis, tiesas sēdē atbildot uz tiešu Tiesas jautājumu, nepārprotami apstiprināja, ka šī iestāde *nevēlējās* pamatoties uz direktīvas 7. panta a) punktā minēto piekrišanu, bet gan pamatojās vienīgi uz 7. panta c) punkta normu (ka apstrāde ir "vajadzīga, lai izpildītu uz personas datu apstrādātāju attiecināmas juridiskas saistības"). Padome nevēlējās sniegt citādus argumentus.

76. Atsaucoties uz Direktīvas 95/46 7. panta c) punktu, Komisijas pieņēmums ir tāds, ka spēkā ir abi juridiskie pienākumi, saskaņā ar kuriem ELGF vai ELFLA atbalsta līdzekļu saņēmēju dati tiek apstrādāti (Padomes Regulas Nr. 1290/2005 44.a pants un it īpaši Komisijas Regula Nr. 259/2008). Tomēr, ja viena vai abas normas tiktu atzītas par spēkā neesošām, zustu datu apstrādi attaisnojošais pamats. Personas datu apstrādātājam vairs nebūtu juridiska pienākuma veikt datu apstrādi. Tādēļ tiesvedībā, kurā (tieši) tiek izskatīts jautājums par [šādu] juridisko pienākumu uzliekošu normu spēkā esamību, tas ir apļveida arguments. To vairs neiztirzāšu. Tā vietā atgriežos pie jautājuma par piekrišanu.

77. Vai pieteicēji, parakstot pieteikuma veidlapu, deva nepārprotamu piekrišanu? Viņu advokāts apgalvoja, ka teksts, kas burtiski

lasāms KLP veidlapā [43], nozīmē, ka parakstīšana liecina tikai par apzināšanos par iespējamo publicēšanu, nevis piekrišanu šādai publikācijai. Aplūkojot tuvāk, konstatēju, ka šis visai tehniskais arguments pelna ievērību.

78. Pieteikuma veidlapā tik tiešām ir runa par "informācijas par ELGF un ELFLA līdzekļu saņēmējiem un attiecīgi saņemtajām summām publicēšanu", un tajā ir ietverta atsauce uz Padomes Regulas Nr. 1290/2005 44.a pantu (un papildus arī uz Komisijas Regulas Nr. 796/2005 11. pantu). Vērtējot to atsevišķi, t.i., *nelasot* visu Padomes Regulas Nr. 1290/2005 un *Komisijas Regulas Nr. 259/2008* tekstu, pieteikuma veidlapa *nesniedz* viennozīmīgu skaidrību par to, ka pieteicējs piekrīt sava vārda (nosaukuma), dzīvesvietas pašvaldības (ja iespējams, ar pasta indeksu) un saņemto ELGF un/vai ELFLA līdzekļu apmēra publicēšanai. To, ka tas īstenībā nozīmē viņa piekrišanu publicēšanai, pieteikuma iesniedzējs zinātu vienīgi tad, ja viņš būtu informēts par to, kas teikts Komisijas Regulas Nr. 259/2008 1. panta 1. punktā. Vienīgi šajā normā detalizēti un pilnīgi noteikts, kas ietverams publikācijā. Taču norādē uz veidlapas Komisijas Regula Nr. 259/2008 nav minēta; tās pastāvēšanu arī nevar izsecināt, lasot jebkuru no abām regulām, uz kurām veidlapa atsaucas.

79. Direktīvas 95/46 7. pantā ir izsmeļoši uzskaitīti stingrie nosacījumi, kas jāievēro, lai datu apstrāde varētu norisināties tiesiski. [Direktīvas] 7. panta a) punktā ir prasīts, lai datu subjekts būtu devis "nepārprotamu" piekrišanu. Parakstīties zem iepriekšējas norādes, ka tiks veikta kāda veida publicēšana, nav "nepārprotamas" piekrišanas došana konkrētam detalizētas publikācijas veidam. To arī īsti nevar raksturot kā "labprātīgi sniegtu [..] *konkrētu* [..] *norādījumu* [*norādi*]" par pieteicēju *vēlmēm* atbilstoši datu subjekta piekrišanas definīcijai 2. panta h) punktā. Tādēļ uzskatu, ka prasītāji nedeva piekrišanu savu datu apstrādei (t.i., šajā gadījumā — to publicēšanai) Direktīvas 95/46 7. panta a) punkta izpratnē.

80. Tomēr ilgtermiņā šim tehniskajam argumentam nav lielas nozīmes. Pat ja tas šajā lietā tiktu atbalstīts, nākotnē to varētu viegli aspēkot, veidlapas tekstu vienkārši pārfrāzējot un norādot Komisijas Regulu Nr. 259/2008, lai datu subjekta doto piekrišanu padarītu visai nepārprotamu. Tādēļ ir jāapskata otrais aspekts.

43 — Pilnā apjomā izklāstīts iepriekš 51. punktā.

81. Direktīvas 95/46 7. pants ir pamats, uz ko balstoties personas datu apstrāde dalībvalstīs var tikt padarīta tiesiska [44]. Tajā ir atkārtota Hartas 8. panta 2. punktā teiktais, ka dati ir jāapstrādā godprātīgi un "ar attiecīgās personas piekrišanu" (vai ar citu likumīgu pamatojumu, kas paredzēts tiesību aktos). Direktīvas 95/46 7. panta a) punktā ir ietverta papildu prasība, ka piekrišanai ir jābūt "nepārprotamai". Šajā kontekstā man šķiet, ka vispirms obligāti ir jāizvērtē apgalvotās piekrišanas raksturs un ka prasītājam ir jādod iespēja argumentēt, vai nu ka viņam nedrīkstēja pieprasīt, lai viņš atsakās no šeit aplūkotajām tiesībām (lai gan piekrišana bija brīvprātīga), vai arī ka piekrišana netika dota labprātīgi.

82. Pirmā alternatīva neprasa papildu izvērsumu. Runājot par otro, būtu gatava piekrist, ka saimnieciskā ziņā ļoti spiedīgi apstākļi ir pietiekami, lai atzītu, ka piekrišana nebija brīvprātīga (un tādējādi nebija "labprātīgi sniegta" Direktīvas 95/46 2. panta h) punkta izpratnē).

83. Tas, vai šajā gadījumā tik tiešām pastāvēja šādi spiedīgi apstākļi, ir faktu jautājums, kas būtu jākonstatē dalībvalsts tiesai. Ir vērts atzīmēt, ka tiesas sēdes laikā prasītāju advokāts norādīja (pret ko neiebilda neviena iestāde), ka no KLP saņemtie līdzekļi var veidot no 30 % līdz 70 % no lauksaimnieka ieņēmumiem.

84. Izskanēja pretējs piemērs (no tiesnešu puses) par stāvokli, kurā persona vēršas bankā, lai saņemtu aizdevumu. Vai tā var izvēlēties, vai pieņemt aizdevumu ar tai piedāvātajiem noteikumiem? Lai kāda arī nebūtu pieteikuma iesniedzējam pieejamā faktiskā komerciālās izvēles pakāpe atvērtā tirgū, šeit runa ir par vienu vienīgu "baņķieri", kas izsniedz atbalsta līdzekļus, ko Eiropas Savienība uzskata par piemērotiem un pareiziem, lai tos izsniegtu lauksaimniekiem. Tika izteikts pieņēmums, ka īstenībā daudziem lauksaimniekiem, kas piesakās KLP atbalsta saņemšanai, nav citas praktiskas alternatīvas kā vien KLP. Viņi paļaujas uz šiem līdzekļiem, lai spētu uzturēt dzīvotspējīgu savu maza vai vidēja izmēra zemnieku saimniecību, kas radītu viņiem un viņu ģimenēm pietiekamu ieņēmumu līmeni. Arī šis ir faktu jautājums, kura izskatīšana ir piekritīga vienīgi dalībvalsts tiesai.

44 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 18. decembra Regulas (EK) Nr. 45/2001 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti (OV 2001, L 8, 1. lpp.) 5. pantā ir noteikta tāda pati aizsardzība attiecībā uz datu apstrādi, ko veic iestādes.

85. Tomēr man šķiet, ka principā no personas, kas iesniedz pieteikumu līdzekļu saņemšanai no tāda publisko tiesību subjekta kā Eiropas Savienība (neatkarīgi no tā, vai Savienība rīkojas viena pati vai kopīgi ar dalībvalstīm), nevar prasīt kā nosacījumu šo līdzekļu saņemšanai, lai tā atteiktos no pamattiesībām, kuru aizsardzība tai citādi pienāktos.

86. Šajos apstākļos uzskatu, ka prasītājiem, parakstot pieteikuma veidlapu KLP līdzekļu saņemšanai, *nav* liegta iespēja atsaukties uz savām tiesībām uz datu aizsardzību (vai nu saskaņā ar Direktīvu 95/46, vai Konvenciju Nr. 108). Tādēļ Tiesai kā nākamie būtu jāizvērtē jautājumi, kas veido šīs lietas kodolu.

Vērtējums

87. Ir skaidrs, ka Tiesai 1. jautājums un 2. jautājuma a) daļa ir jāizskata vairākos analītiskos posmos (no kuriem dažus tomēr var aplūkot visai īsi) [45]. Tā kā tiesvedība dalībvalsts tiesā ir balstīta uz apgalvojumu par prasītāju tiesību uz privātumu un personas datu aizsardzību ierobežošanu, šīs tiesības (un nevis tiesības uz caurskatāmību) ir jāizvērtē vispirms. Vai notiek tiesību uz privātumu un personas datu aizsardzību ierobežošana? Ja tas ir tā, vai tā notiek "saskaņā ar tiesību normām"? Vai tā principā ir "vajadzīga demokrātiskai sabiedrībai", jo tā notiek, ievērojot akūtu sociālu vajadzību? Vai tā ir samērīga? Lai atbildētu uz šo pēdējo jautājumu, ir skaidri un precīzi jākonkretizē, kāds tieši ir apstrīdēto aktu mērķis, pārbaudot, vai konkrētie izvēlētie pasākumi (ar *konkrēto* to radīto tiesību *ierobežošanas pakāpi*) ir piemēroti, lai sasniegtu šo mērķi, un pārliecinoties, ka tie nepārsniedz šim nolūkam vajadzīgo.

45 — Skat. Tiesas vērtējumu iepriekš 25. zemsvītras piezīmē minētajā spriedumā lietā *ÖRF* par to, ka atbilstoši Strasbūras tiesas pastāvīgajai judikatūrai nosacījumi ir kumulatīvi: skat., piemēram, spriedumu lietā Nr. 27798/95 *Amann*/Šveice [*GC*] (2000-II, 80. punkts). Izņēmumi ECTPAK 8. panta 2. punktā ir interpretējami šauri, un atsaukšanās uz tiem konkrētā lietā ir pārliecinoši jāpamato: skat. ECT 1993. gada 25. februāra spriedumu lietā *Funke*/Francija (A sērija, Nr. 256-A, 55. punkts un tajā minētā judikatūra), kā arī spriedumu lietā Nr. 41604/98 *Buck*/Vācija (2005-IV, 37. punkts).

— Vai tiek ierobežotas aizsargātas tiesības?

88. Gan Padome, gan Komisija atzīst, ka apstrīdētās tiesību normas galu galā ierobežo prasītāju tiesības uz privātumu, tomēr uzskata, ka tas ir mazāk nopietns ierobežojums nekā ierobežojums, ko Tiesa izskatīja lietā *ÖRF* [46]. Tomēr Komisija apgalvo, ka šīs tiesību normas ir saderīgas ar pamattiesībām uz personas datu aizsardzību. Padome šo jautājumu neaplūko.

89. Manuprāt, ir skaidrs, ka apstrīdētie akti ierobežo gan prasītāju tiesības uz privātumu, gan viņu tiesības uz personas datu aizsardzību.

90. Lietā *ÖRF* valsts iestādēm, kas pakļautas *Rechnungshof* (Austrijas Valsts kontrole) pārbaudēm, tika pieprasīts tai iesniegt informāciju par darbiniekiem un pensionāriem maksātajām algām un pensijām, kas pārsniedz konkrētu līmeni, norādot saņēmēju vārdus. Šī informācija tika izmantota, lai sagatavotu gada pārskatu, ko bija paredzēts iesniegt *Nationalrat* [Austrijas federālā parlamenta apakšpalātai], *Bundesrat* [augšpalātai] un *Landtage* [pavalstu parlamentiem], un tika padarīta pieejama sabiedrībai. Tiesa nosprieda, ka ir piemērojama Direktīva 95/46, piekrita argumentam, ka darba devēja īstenota datu, kas saistīti ar atalgojumu, izpaušana trešai pusei ir uzskatāma par ECTPAK 8. pantā paredzēto tiesību uz privātumu ierobežojumu, un izvērtēja, vai šāds ierobežojums ir pamatots.

91. Lietā *Satakunnan Markkinapörssi* [47] dati, uz kuriem attiecās prejudiciālie jautājumi, ietvēra tādu fizisku personu uzvārdu un vārdu, kuru ienākumi pārsniedz konkrētus sliekšņus, kā arī viņu ienākumu no darba un kapitāla summas (kas noapaļotas līdz EUR 100) un detalizētu informāciju par viņiem piemēroto īpašuma nodokli [*wealth tax*]. Dati, ko laikraksts atbilstoši Somijas tiesību normām par informācijas atklātību varēja iegūt no šīs valsts nodokļu institūcijām, bija izklāstīti alfabētiska saraksta formā un sagrupēti pēc pašvaldības un ienākumu līmeņa. Fiziska persona gan varēja pieprasīt, lai tās dati no saraksta tiek dzēsti. Dati katrā ziņā bija "personas dati", kas tika "apstrādāti" Direktīvas 95/46 izpratnē. Ja Tiesa nebūtu

46 — Minēts iepriekš 25. zemsvītras piezīmē un iztirzāts turpmāk 90. punktā.

47 — Iepriekš 26. zemsvītras piezīmē minētais spriedums lietā C-73/07.

nospriedusi, ka apstrīdētās apstrādes darbības tika veiktas "vienīgi žurnālistikas nolūkos" šīs direktīvas 9. pantā ietvertā izņēmuma izpratnē, šīs darbības būtu uzskatāmas par privātpersonas tiesību uz privātumu un personas datu aizsardzību prettiesisku ierobežojumu.

jautājumiem, apšaubot attiecīgo tiesību aktu spēkā esamību, būtībā tiek mēģināts noskaidrot, vai šie ierobežojumi ir pamatoti. Tie ir balstīti uz pieņēmumu (manuprāt, pareizu), ka tiesības tiek ierobežotas.

— Vai ierobežojumi ir "paredzēti likumā"?

92. Šajā lietā KLP līdzekļu saņēmēji tiek identificēti individuāli — pēc vārda. Adrese, kurā viņi ir atrodami, tiek norādīta ar vērā ņemamu precizitāti, jo tiek norādīta pašvaldība, kurā viņi pastāvīgi dzīvo un, ja iespējams, arī pasta indekss. Pasta indekss parasti tiek piemērots visai ierobežotai teritorijai (citādi pasta šķirošanā tiem būtu ierobežots pielietojums). Ja tas tiek lietots kopā ar citiem viegli pieejamiem informācijas avotiem tiešsaistē (piemēram, telefona abonentu sarakstiem), tas bieži vien dod iespēju noskaidrot precīzu personas adresi. Tiek norādīta arī precīza saņemto KLP atbalsta līdzekļu summa. Šķiet ticami, ka vismaz zināmos gadījumos šāda informācija ļauj izdarīt secinājumus (pareizus vai nepareizus) par līdzekļu saņēmēju kopējo ienākumu līmeni [48]. Tādējādi šeit var viegli piemērot pieeju, ko Tiesa izmantoja lietās *ÖRF* un *Satakunnan Markkinapörssi*. Tik tiešām — ar pirmajiem diviem prejudiciālajiem

93. Ar vienu izņēmumu — Komisijas Regulas Nr. 259/2008 1. panta 2. punktu, pie kā es atgriezīšos vēlāk [49], uzskatu, ka publicēšanai piemērojamās prasības ir pietiekami skaidras un precīzas, lai apmierinātu prasību, ka publikācijai ir jābūt "paredzēt[ai] likumā", "paredzēt[ai] tiesību aktos" vai "noteikt[ai] tiesību aktos". (Šie dažādie formulējumi, kurus uzskatu par sinonīmiem, ir atrodami attiecīgi ECTPAK 8. panta 2. punktā un Hartas 8. panta 2. punktā un 52. panta 1. punktā). Apstrīdētās tiesību normas skaidri noteic, ka tiks publicēta konkrēta informācija par līdzekļu saņēmējiem, un konkretizē šādas publikācijas formu.

48 — Skat. iepriekš 82. punktu un 114. punktu turpmāk.

49 — Skat. turpmāk 126.–128. punktu.

— Vai publikācija (principā) ir "vajadzīga demokrātiskai sabiedrībai", jo tā atbilst akūtai sociālai vajadzībai?

aizsardzību ierobežojumi ir "vajadzīgi demokrātiskai sabiedrībai", lai veicinātu demokrātiska procesa caurskatāmību, jo tas atbilst akūtai sociālai vajadzībai.

95. Šo pašu domu izsakot ar Hartas vārdiem, demokrātiskā procesa caurskatāmības veicināšana ir datu apstrādāšanas "likumīg[s] pamatojum[s]" 8. panta 2. punkta izpratnē un "vispārējas nozīmes mērķis, ko atzinusi Savienība", 52. panta 1. punkta izpratnē.

94. Tiesību normu, kuru spēkā esamība tiek apstrīdēta pirmajos divos prejudiciālajos jautājumos (Padomes Regulas Nr. 1290/2005 42. panta 8.b punkts un 44.a pants un Komisijas Regula Nr. 259/2008), tieši formulētais vispārējais nolūks ir īstenot EPI un palielināt KLP līdzekļu izmantošanas caurskatāmību [50]. Caurskatāmības veicināšana principā ir tiesisks pamats, lai ierobežotu tiesību uz privātumu un personas datu aizsardzību izmantošanu. Ar to es tikai domāju, ka tas varētu būt tiesiski pamatots mērķis, kas var tikt uzskatīts par vajadzīgu demokrātiskai sabiedrībai [51]. Tādēļ esmu gatava piekrist, ka *principā* (un es uzsveru šo vārdu) un *zināmā* mērā tiesību uz privātumu un personas datu

96. Ja un ciktāl caurskatāmības principa pienācīga piemērošana izpaužas kā pasākumu veikšana, lai informētu visu sabiedrību (kas ir atšķirama no konkrētām tās personu grupām, piemēram, pētniecības žurnālistiem, kuriem, iespējams, var būt vairāk laika un resursu, lai izmantotu tradicionālos informācijas avotus, piemēram, reģistrus, kas tiek uzturēti pašvaldības birojā, un uzziņu grāmatas, kas ir pieejamas vienīgi lielās sabiedriskās bibliotēkās), tīmeklis ir acīmredzami piemērots publicēšanas līdzeklis. Tomēr jau pati tīmekļa pieejamība, meklēšanas iespējas un izmantošanas ērtums nozīmē, ka šāda publikācija var, iespējams, vairāk ierobežot pieteicēju tiesības uz privātumu un viņu personas datu aizsardzību nekā publikācija kādā tradicionālākā veidā. Apsverot, vai personas datu publicēšana

50 — Skat. Padomes Regulas Nr. 1437/2007 preambulas 13. un 14. apsvērumu un Komisijas Regulas Nr. 259/2008 preambulas otro apsvērumu. Līdzīgi arī Finanšu regula (kuras spēkā esamība nav tikusi apšaubīta) uzsver to, cik svarīga ir caurskatāmība (preambulas 3. un 12. apsvērums), noteic, ka Komisija "pienācīgā veidā dara pieejamu informāciju par fondu līdzekļu saņēmējiem", vienlaikus ievērojot "prasības par konfidencialitāti, konkrēti, personas datu aizsardzību" (30. panta 3. punkts), un pieprasa, lai dalībvalstis "ar piemērojamā nozares regulējuma palīdzību un atbilstoši 30. panta 3. punktam nodrošina pienācīgu ikgadēju publikāciju par personām, kas saņēmušas budžeta līdzekļus" (53.b panta 2. punkta d) apakšpunkts).

51 — Ierobežojums (protams) ir jānorāda pietiekami precīzi, lai tas būtu "paredzēts likumā" (skat. iepriekš), un tam arī ir jābūt samērīgam, lai to atzītu par tiesisku.

konkrētā detalizācijas līmenī ir attaisnojama un samērīga šo tiesību [izmantošanas] ierobežošana, ir jāpatur prātā tīmekļa publikācijas raksturs un sekas.

97. Padome un Komisija Padomes Regulas Nr. 1290/2005 42. panta 8.b punktu un 44.a pantu ir interpretējušas tādējādi, ka tie atsaucas uz publikāciju, kurā individuāli līdzekļu saņēmēji tiek identificēti pēc vārda kopsakarā ar viņu saņemtajām naudas summām. Manuprāt, šīs divas normas atšķiras viena no otras.

98. 42. panta 8.b punkts ir atļaujoša norma — ne vairāk un ne mazāk. Tā Komisijai piešķir vajadzīgās deleģētās pilnvaras pieņemt detalizētus noteikumus. Nepiekrītu iesniedzējtiesas viedoklim, ka 42. panta 8.b punkts nav saderīgs ar EKL 202. panta trešo ievilkumu (ieviešanas pilnvaras, ko Padome piešķir Komisijai) un EKL 211. panta ceturto ievilkumu (šādu Komisijai deleģēto pilnvaru izmantošana) [52].

99. Tiesa, ka 42. panta 8.b punkta teksts ir formulēts plaši. Tomēr, nosakot parametrus, kuru ietvaros Komisija var rīkoties, izmantojot deleģētās pilnvaras, Padomei ir plaša rīcības brīvība. Padomei nav pienākuma konkretizēt šo pilnvaru būtiskās sastāvdaļas. Vispārējas pilnvaras ir pietiekamas [53].

100. Turklāt Komisijai netika piešķirta neierobežota rīcības brīvība, saskaņā ar kuru rīkoties. 42. panta 8.b punkts noteic, ka Komisija pieņem detalizētus noteikumus "saskaņā ar Kopienas tiesību aktos noteiktajiem datu aizsardzības principiem". Tādējādi, ja 42. panta 8.b punkts prasa, lai šie noteikumi ietvertu normas, ka dati "var tikt publiskoti", no tā neizriet, ka pieņemtajiem noteikumiem bija jābūt Komisijas izvēlētā formā. Drīzāk Komisijai tika piešķirtas pilnvaras pieņemt detalizētus noteikumus, taču *vienīgi* tāda veida noteikumus, kas nepieļaujamā apjomā *neaizskartu* tiesības uz personas datu aizsardzību.

101. Atbilstoši tam nesaskatu iemeslu, kādēļ būtu jāapšauba Padomes Regulas Nr. 1290/2005 42. panta 8.b punkta spēkā esamība.

52 — Tagad 202. pants būtībā ir aizstāts ar LES 16. panta 1. punktu un LESD 290. un 291. pantu. 211. pants tagad būtībā ir aizstāts ar LES 17. panta 1. punktu.

53 — Skat. 1970. gada 17. decembra spriedumu lietā 25/70 *Köster* (*Recueil*, 1161. lpp., 6. punkts), 1975. gada 30. oktobra spriedumu lietā 23/75 *Rey Soda* (*Recueil*, 1279. lpp., 11. punkts) un 1992. gada 27. oktobra spriedumu lietā C-240/90 Vācija/Komisija (*Recueil*, I-5383. lpp., 41. punkts).

102. Nostāja jautājumā par 44.a pantu ir visai atšķirīga. Lai gan vārdi "katru gadu nodrošina to, ka tiek publicēta informācija par ELGF un ELFLA līdzekļu saņēmējiem iepriekšējā gadā," paši par sevi neparedz, lai individuāli līdzekļu saņēmēji tiktu identificēti tādā veidā (īstenībā tie tikai atkārto Finanšu regulas 53.b panta 2. punkta d) apakšpunkta tekstu), pēc tam minētās prasības nodrošināt "summ[u], kas *katram līdzekļu saņēmējam* piešķirta no katra šī fonda," publicēšanu un publikācijā ietvert "attiecībā uz ELFLA — *katram līdzekļu saņēmējam* piešķirtā valsts finansējuma kopsummu", to lasot kopsakarā ar Padomes Regulas Nr. 1437/2007 (ar ko tika ieviests būtiskais Regulas Nr. 1290/2005 grozījums) preambulas 13. un 14. apsvērumu, liecina par to, ka Padomes Regulas Nr. 1290/2005 44.a pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas prasa individualizētu publikāciju.

103. Tā varētu būt tāda veida individualizēta publikācija, kas pienācīgi atbilst Komisijas Regulā Nr. 259/2008 noteiktajām prasībām. Šajā lietā ir jāizvērtē "publikācija[s] pārredzamības [caurskatāmības] interesēs" specifiskās formas samērīgums. Tomēr uzskatu, ka principā ir iespējams, ka individualizētai publikācijai varētu pietikt arī ar mazāk detalizētu informāciju par attiecīgo personu — piemēram, *nesaistot* katra līdzekļu saņēmēja vārdu ar pastāvīgo dzīvesvietu (pašvaldību) un/vai pasta indeksu.

— Vai ierobežojums ir samērīgs?

104. Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru "[..] samērīguma princips, kas ir viens no vispārīgajiem Kopienu tiesību principiem, nozīmē to, ka Kopienu iestāžu tiesību akti nedrīkst pārsniegt to, kas ir atbilstošs un nepieciešams, lai sasniegtu attiecīgajā tiesiskajā regulējumā noteiktos tiesiski pamatotos mērķus; ja ir iespēja izvēlēties starp vairākiem piemērotiem pasākumiem, ir jāizvēlas vismazāk apgrūtinošais, un tā radītie traucējumi nedrīkst būt nesamērīgi ar sasniedzamajiem mērķiem" [54].

105. Nav pietiekami tas, ka Padome un Komisija tikai vispārīgi atsaucas uz caurredzamības principu, lai pierādītu, ka konkrētie īstenotie pasākumi ir attaisnojami un, attiecīgi, ka tiesību akti pilnā mērā ir spēkā. Tas tādēļ, ka tiesiska līdzekļa vajadzību, piemērotību un samērīgumu var novērtēt vienīgi tad, ja atsaucas uz precīzi un konkrēti formulētu mērķi. Caurskatāmība pati par sevi nepārprotami ir tikusi atzīta kā vēlama — kā sociāla un

54 — Skat. 2006. gada 7. septembra spriedumu lietā C-310/04 Spānija/Padome (Krājums, I-7285. lpp., 97. punkts). Skat. arī 1990. gada 13. novembra spriedumu lietā C-331/88 *Fedesa* u.c. (*Recueil*, I-4023. lpp., 13. punkts), 1994. gada 5. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-133/93, C-300/93 un C-362/93 *Crispoltoni* u.c. (*Recueil*, I-4863. lpp., 41. punkts) un 2001. gada 12. jūlija spriedumu lietā C-189/01 *Jippes* u.c. (*Recueil*, I-5689. lpp., 81. punkts un tajā minētā judikatūra).

demokrātiska vērtība. Tomēr ko tieši ir domāts sasniegt ar caurskatāmību konkrētajā šo divu regulu kontekstā?

106. Padomes Regulas Nr. 1437/2007 (kas Padomes Regulā Nr. 1290/2005 ieviesa attiecīgos nozīmīgos grozījumus) preambulas apsvērumi kopā ar Komisijas Regulas Nr. 259/2008 preambulas apsvērumiem izklāsta apstrīdēto tiesību normu mērķus tādā veidā, kas atbilst tiesību aktu pamatošanas prasībām [55].

107. Tādējādi preambulas 13. apsvērumā ir paskaidrots, ka Padomes Regulas Nr. 1437/2007 mērķis ir īstenot EPI attiecībā uz KLP izmaksām. Preambulas 14. apsvērumā ir apliecināts, ka ar ikgadēju ELGF un ELFLA līdzekļu saņēmēju [saraksta] *ex post* publicēšanu ir paredzēts veicināt caurskatāmību un paaugstināt pareizas finanšu pārvaldības līmeni attiecībā uz KLP līdzekļu izmantošanu, konkrēti — nostiprinot sabiedrības kontroli pār naudas izlietojumu. Šie preambulas apsvērumi arī norāda, ka likumdevējs bija informēts, ka jebkuram tiesību uz privātumu un personas datu aizsardzību ierobežojumam ir jābūt samērīgam.

108. Komisijas Regulas Nr. 259/2008 preambulas otrajā apsvērumā tiek atkārtoti Padomes Regulas Nr. 1437/2007 preambulas 14. apsvēruma ievadvārdi, norādot, ka "publikācijas mērķis ir veicināt caurskatāmību attiecībā uz fondu izmantošanu un uzlabot to pareizu finanšu pārvaldību". Preambulas trešajā apsvērumā ir runa par vajadzību noteikt "minimālās prasības" attiecībā uz publikācijas saturu, vienlaikus atgādinot, ka "minētajās prasībās ietver tikai to, kas vajadzīgs, lai demokrātiskā sabiedrībā sasniegtu noteiktos mērķus". Preambulas sestajā apsvērumā ir burtiski atkārtoti Padomes Regulas Nr. 1437/2007 preambulas 14. apsvēruma pirmie divi teikumi. Pārējos Komisijas Regulas preambulas apsvērumos vēl tikai tiek piebilsts, ka, "lai izpildītu datu aizsardzības prasības, fondu līdzekļu saņēmēji jāinformē, pirms publicē viņu datus, [..] un par viņu tiesībām saskaņā ar [..] [Direktīvu 95/46]" (preambulas septītais apsvērums) [56], un ka "pārredzamības [caurskatāmības] labad" fondu līdzekļu saņēmēji "arī jāinformē, ka [..] viņu personas datus var apstrādāt Kopienu un dalībvalstu revīzijas un

55 — EKL 253. pants — tagadējais LESD 296. pants.

56 — Šajā sakarā skat. Padomes Regulas Nr. 1437/2007 preambulas 14. apsvēruma pēdējo teikumu un Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja 2007. gada 10. aprīļa atzinumu (OV C 134, 1. lpp.), uz ko ir atsauce šajā apsvērumā.

izmeklēšanas iestādes" (preambulas astotais apsvērums).

109. Rakstveida apsvērumos daļa pūļu tika veltīta tam, lai pārbaudītu publicēšanas prasības attiecībā uz dažādiem citiem ES fondiem, it īpaši Eiropas Sociālo fondu (turpmāk tekstā — "ESF"). Būtībā prasītāji norāda, ka ESF neprasa, lai tiktu minēti atbalsta līdzekļu saņēmēju vārdi. Viņi apgalvo, ka pēc analoģijas KLP līdzekļu saņēmēju stāvoklim ir jābūt tādam pašam. Gan Padome, gan Komisija noliedz [šādu] analoģiju, argumentējot, ka līdzekļu saņēmēju stāvoklis abās nozarēs nav vienāds. Pirmkārt, ESF līdzekļi par konkrētu projektu tiek maksāti nevis tieši līdzekļu saņēmējam — fiziskai vai juridiskai personai, bet gan starpniekorganizācijai (piemēram, reģionālai [pārvaldes] iestādei). Otrkārt, ja ekvivalenta publiskošana notiktu ESF kontekstā, tad līdzekļu galasaņēmēja tiesības uz privātumu tiktu ierobežotas daudz būtiskāk, jo publiskošana atklātu tādus līdzekļu saņēmēja personīgā stāvokļa jeb statusa aspektus kā darbnespēja vai bezdarbs, kas (kā apgalvo [šīs] iestādes) nekādā mērā nenotika attiecībā uz KLP līdzekļu saņēmējiem.

110. Man šķiet, ka starp fondiem pastāv gan līdzība, gan atšķirības, un neesmu pārliecināta, vai var daudz gūt no [to] detalizētas salīdzināšanas. Finansiālo noteikumu struktūra tik tiešām ir atšķirīga. Taču veids, kādā iestādes ir īstenojušas EPI citās nozarēs, varētu līdzēt konstatēt alternatīvus veidus, kā saskaņot caurskatāmības mērķus, no vienas puses, un tiesības uz privātumu un personas datu aizsardzību, no otras puses.

111. Zivsaimniecības nozare ir viena no tām, kurā maksājumi tiek veikti tieši līdzekļu saņēmējiem, bet caurskatāmības mērķis tiek sasniegts citādā, iespējams, precīzāk mērķorientētā veidā. Tā, piemēram, Regulas Nr. 1198/2006 [57] 51. pants noteic, kā veicama publicēšana, skaidri sasaistot piešķīrumu, projektu un personu. Tādēļ ir samērā viegli saprast, ka šādi dati varētu sniegt informāciju, kas būtu noderīga sabiedriskai apspriešanai par zivsaimniecības nozares finansēšanu. Šajā lietā izskatāmajā publicēšanas kārtībā šādas saiknes starp līdzekļu saņēmēju un viņa saņemto atbalsta līdzekļu summu, no vienas puses, un atbalsta līdzekļu piešķiršanas nolūku, no otras puses, trūkst.

112. Tomēr beigu beigās man šķiet, ka publicēšanas kārtība, kas attiecībā uz katru fondu

57 — Padomes 2006. gada 27. jūlija Regula (EK) Nr. 1198/2006 par Eiropas Zivsaimniecības fondu (OV L 223, 1. lpp.).

ir ieviesta, lai īstenotu EPI, ir jāizvērtē, ja un kā tas vajadzīgs konkrētajos apstākļos, ņemot vērā likumdevēja noteiktos apstākļus, prasības un mērķus. Manuprāt, nepastāv viena vienīga, vienkārša un noteikta atbilde par to, kas ir un kas nav pieņemams.

113. Apkopojot līdz šim izklāstīto viedokli, [jāteic, ka] izskatāmo preambulas apsvērumu un materiāltiesisko normu formulējums ļauj secināt, ka caurskatāmības interesēs [pieļauts] tiesību uz privātumu un personas datu aizsardzību ierobežojums varētu izturēt samērīguma pārbaudi. Tomēr, lai izdarītu galīgu secinājumu, vai ierobežojums tik tiešām ir samērīgs, ir jāizvērtē papildu materiāli, kurus lietas dalībnieki iesniedza mutvārdu procesa laikā.

114. Tiesas sēdē tika plaši aplūkoti dažādi iespējamie mērķi. Abas iestādes sniedza vispārīgus paskaidrojumus par caurskatāmību kā pamattiesību un tās kā viena no demokrātijas principiem svarīgumu. Padome apgalvoja, ka publikācija nebija tāda, lai ļautu izdarīt secinājumus par līdzekļu saņēmēju personīgajiem apstākļiem vai ienākumiem (par šo apgalvojumu kategoriski pretējās domās bija gan prasītāju advokāts, gan Folkers Šeke [*Volker Schecke*], kas personīgi atbildēja uz Tiesas uzdotu jautājumu) [58]. Abas iestādes izteica vispārīgus apgalvojumus par to, cik svarīga ir Kopienas naudas līdzekļu pareiza pārvaldība un vajadzība radīt pilsoņiem iespēju (nekonkretizētā veidā) piedalīties (neprecīzi definētā) sabiedriskā apspriedē [59]. Padome uzsvēra, ka publikācija nav saistāma ar caurskatāmību vien: runa ir arī par sabiedrības kontroli. Ja publikācija aptvertu tikai lielākos ELGF un ELFLA līdzekļu saņēmējus, tad tā nevarētu informēt un pilnvarot attiecīgās pašvaldības nodokļu maksātājus, kas ir ieinteresēti uzzināt par atbalsta līdzekļiem, kas piešķirti viņu kaimiņiem. Šis jautājums bija iekļauts arī sabiedriskajā apspriešanā, un tādēļ bija vajadzīgs bez izšķirības identificēt gan liela, gan maza apmēra atbalsta līdzekļu saņēmējus. Komisija iebilda, apgalvojot, ka šo pasākumu mērķis nebija ļaut cilvēkiem apmierināt savu ziņkāri par kaimiņu finansiālo stāvokli. Drīzāk ar to bija paredzēts veicināt sabiedrisko apspriešanu par to, vai KLP atbalsts būtu pārveidojams vai, iespējams, sniedzams citādā kārtībā. Piemēram, vai šāds atbalsts būtu sniedzams lielām komercsabiedrībām vai

58 — Folkers Šeke uzsvēra, ka daudzos gadījumos pastāv cieša saikne starp KLP subsīdiju un ģimenes zemnieku saimniecības, kurā ir zināms apgādājamo personu skaits, gūtiem kopējiem ieņēmumiem. Viņš, sniedzot piemērus, apgalvoja, ka iejaukšanās līdzekļu saņēmēja privātajā dzīvē, kas var izrietēt no tā, ka kaimiņi šādu publikāciju izmanto savtīgos nolūkos, dažkārt bija vērā ņemama.

59 — Tiesas sēdes gaitā tika sniegti *piemēri* par iespējamu sabiedrisko apspriešanu, konkrēti — Francijas žurnālistu debatēm par to, vai atbalstu saņem mazākas vai lielākas zemnieku saimniecības (Komisija šajā sakarā atsaucās uz 2010. gada 30. marta rakstu, kas publicēts [laikrakstā] *Le Monde*), un Grieķijas valdība norādīja uz savu iniciatīvu veikt sabiedrisko apspriešanu pirms 2013. gadā gaidāmās KLP restrukturizācijas. Tomēr piemēri paši par sevi sabiedrisko apspriešanu *nedefinē*.

mazām vietējo zemnieku saimniecībām? Vai tas galvenokārt būtu novirzāms uz mazāk labvēlīgiem apvidiem?

115. Komisijai tika uzdots konkrēts jautājums, vai līdzekļu saņēmēju datu publicēšana bija paredzēta, lai varētu paaugstināt visas sabiedrības modrības līmeni un tādējādi pilnveidotu krāpšanas novēršanu. Tā kategoriski noraidīja šādu pieņēmumu, apgalvojot, ka pašreizējie krāpniecības novēršanas pasākumi ir pietiekami [60]. Padome šajā (visai svarīgajā) jautājumā acīmredzot nepiekrita Komisijas viedoklim, apgalvojot, ka publikācija ir noderīga, jo papildu pasākumi krāpniecības novēršanai būtu pozitīva lieta. Tomēr, kā saprotu, Padomes argumenti nesniedzās tik tālu, lai apgalvotu, ka Komisijas ieviestie detalizētie noteikumi bija paredzēti galvenokārt šim nolūkam.

116. Tādējādi, vai mērķis bija sniegt visai sabiedrībai plašākas zināšanas un labāku informētību par KLP līdzekļu izmantojumu? Iestāžu atbilde bija: jā, tieši tā. Taču kādēļ tādā gadījumā bija jāpublicē ikviena līdzekļu saņēmēja vārds un adrese, kā arī saņemtā summa? Kādēļ dati netika kaut kādā veidā apkopoti? Visas sabiedrības pietiekamu informētību noteikti bija iespējams sasniegt [arī tad], ja dati būtu sagrupēti attiecīgās kategorijās, tādējādi nodrošinot ikviena atsevišķa līdzekļu saņēmēja anonimitāti. Pēc Komisijas teiktā, administratīvā ziņā tas būtu apgrūtinoši, turklāt daļa no mērķa bija palielināt visas sabiedrības informētību par to, kas ir saņēmis kādu finansiālu atbalstu [61]. Es to uzskatu par (netiešu) apgalvojumu, ka visai sabiedrībai ir jāzina precīzi līdzekļu saņēmēju dati. Vai Komisija ar to domāja "visus līdzekļu saņēmējus" vai tikai tādas personas kā "austriešu grāfs"

60 — Padomes Regulā Nr. 1290/2005 tik tiešām ir noteikti kontroles mehānismi krāpniecības apkarošanai un pārkāpumu novēršanai; skat., piemēram, 9. un 30.–37. pantu.

61 — Ņemot vērā ārējos pierādījumus, šķiet, ka šā mērķa atzīšanu rosināja ievērojama vairāku dalībvalstu žurnālistu pētniecības iniciatīva — mēģināt apzināt, vai daži ievērojamu KLP līdzekļu saņēmēji nebija turīgi zemes īpašnieki vai lieli lauksaimniecības komersanti (nevis mazas zemnieku saimniecības). Skat. 2007. gada 22. janvāra rakstu *So that's where the 100 billion went* laikrakstā *The Guardian*.

[*the Austrian count*] (ko Komisijas pārstāvis tiesas sēdē laipnības pēc *neidentificēja* pēc vārda), kas acīmredzami ir viens no tiem, kas saņem lielus KLP līdzekļus, bija un joprojām ir neskaidrs.

117. Tādējādi kļuva acīmredzams, ka iestādēm ir visai atšķirīgs priekšstats par apstrīdēto tiesību normu mērķiem. Komisija atkārtoti atsaucās uz "sabiedrisko apspriešanu". Tomēr tā neizskaidroja, kas tas īsti ir. Tā arī neizskaidroja, kādēļ bija vajadzīgs neapkopotā veidā tīmeklī publicēt burtiski miljonu personu personas datus, lai veicinātu (vai, iespējams, atvieglotu) šādu apspriešanu. Padome papildus atsaucās uz šādu publikācijas attaisnojošu mērķi — pastiprināt sabiedrības kontroli pār KLP izmaksām (krāpniecības apkarošanas ietvaros). Komisija nepārprotami norādīja, ka tā norobežojas no šāda viedokļa.

118. Manuprāt, tas nav pietiekami. Tiesai būtu jāizvērtē izvēlēto pasākumu samērīgums, atsaucoties uz vēlamo sasniedzamo mērķi. Manuprāt, tiklīdz šeit mēģinātu veikt šādu izvērtējumu, būtu neiespējami apstiprināt, ka [attiecīgie] tiesību akti paliek spēkā. Nekonkrētais (ja ne pretrunīgais) iestāžu minēto sasniedzamo mērķu raksturs neļauj secināt, ka pieņemtie akti iztur samērīguma pārbaudi. Drīzāk tiesas sēdes laikā notikušās debates (kas bija balstītas uz iestāžu rakstveida apsvērumos sniegto informāciju un kuras tā zināmā mērā izprovocēja) skaidri apliecināja, ka atkarībā no tā, *kurš* tieši mērķis tika minēts kā galvenais mērķis, *citāda datu publicēšana* varētu vienlīdz būt gan mazāk aizskaroša, gan vairāk piemērota.

119. Paskaidrošu ar piemēru. Ja bažas saistās ar to, kas tieši saņem ļoti ievērojamus naudas līdzekļus no KLP budžeta, tad publikācijā tik tiešām būtu jāmin līdzekļu saņēmēju (komercsabiedrību vai fizisku personu) vārds (nosaukums) un jānorāda katra [attiecīgi] saņemtā[s] summa[s], tomēr šādā publikācijā būtu jāiekļauj vienīgi tie, kas jebkura kalendārā gada ietvaros saņem vairāk par kādu konkrētu summu. Ja turpretī publicēšanas mērķis ir dot iespēju visai sabiedrībai kļūt pietiekami informētai, lai piedalītos [sabiedriskajā] apspriešanā par to, vai KLP atbalsta lielākā daļa ir jānovirza vienai zemnieku kategorijai (un nevis citai), vai par to, vai konkrētam lauksaimnieciskās darbības veidam ir jāpiešķir lielāks atbalsts nekā citam, tad dati būtu jāpublicē apkopotā formā, kas ļauj parastiem visas sabiedrības pārstāvjiem aptvert, kur nauda pašlaik tiek tērēta. Iestāžu gan rakstveidā, gan mutvārdos tiesas sēdes laikā sniegtā informācija uzskatāmi nespēja izskaidrot, kādēļ

konkrētā izvēlētā publikācijas forma — neapstrādāti dati, kas nav sagrupēti vai apkopoti, vai pat sasaistīti ar jebkuru acīmredzamu KLP raksturlielumu, ko visa sabiedrība varētu vēlēties apspriest, — tiek izmantota uzdevumam, kas tai jāpaveic samērīgā veidā.

120. Lai novērstu jebkādus pārpratumus, atļaušos lietot ļoti skaidru valodu divos jautājumos. Pirmkārt, es nenorādu Komisijai precīzu formu, kādā tai būtu jāpublicē dati. Es neesmu statistiķe; tā ir likumdevēju, nevis Tiesas kompetence. Es tikai saku, ka, ja likumdevēji ir izvēlējušies konkrētu publikācijas formu, kas ierobežo kādu tiesību izmantošanu, atbildīgajai iestādei ir jāvar izskaidrot Tiesai, kādēļ šī konkrētā publikācijas forma ir vajadzīga, piemērota un samērīga ar tās konkrēto sasniedzamo mērķi. Manuprāt, šāds izskaidrojums šajā lietā nav ticis sniegts. Administratīvu ērtību vien neuzskatu par pienācīgu attaisnojumu (lai cik arī vēlama tā katrā ziņā būtu, raugoties no jebkuras iestādes skatu punkta).

121. Otrkārt, es (tāpat) nenorādu, kādam tieši ir jābūt publikācijas mērķim. Arī tā ir likumdevēja kompetence (un, protams, likumdevējam ir saprātīga izvēles brīvība). Dažādiem (vairākiem) mērķiem tik tiešām var būt vajadzīgas dažādas (vairākas) publikācijas formas. Tomēr katrai formai ir jāspēj sevi attaisnot samērīguma ziņā, ņemot vērā precīzi un skaidri formulēto mērķi, ko ar to ir paredzēts sasniegt.

Secinājumi par samērīgumu un ierosinātās atbildes uz 1. jautājumu un 2. jautājuma a) daļu

122. Padomes Regulas Nr. 1437/2007 (ar ko tika ieviesti [šai lietai] nozīmīgie Padomes Regulas Nr. 1290/2005 grozījumi) preambulas apsvērumos un Komisijas Regulā Nr. 259/2008 izmantotā argumentācija ir atbilstoša, taču izteikta [pārāk] vispārīgi. Tādēļ tas, vai Padomes Regulas Nr. 1290/2005 42. panta 8.b punkts un 44.a pants, kā arī Komisijas Regula Nr. 259/2008 ir uzskatāma par samērīgu ierobežojumu attiecībā uz tiesībām uz privātumu un personas datu aizsardzību, ir atkarīgs no tā, vai pastāv ticams izskaidrojums, kādēļ [ES] iestādes izvēlējās konkrētu publikācijas formu ar konkrētu detalizācijas pakāpi (pilnīgi neapkopoti un neapstrādāti dati) un kādēļ šāda publikācijas forma bija vajadzīga, piemērota un samērīga, lai sasniegtu tieši to mērķi, ko ar publikāciju bija paredzēts sasniegt.

123. Manuprāt, iestādes nav sniegušas Tiesai skaidrojumu, kas iztur stingru pārbaudi. Neuzskatu, ka Tiesai būtu jālegalizē tiesību akti, kas visai pareizi atsaucas uz īpaši vēlamiem vispārējiem principiem, taču, kad ir vajadzīgs konkrētāks skaidrojums, lai Tiesa varētu veikt savu tiesas spriešanas funkciju, atklāj šajā lietā starp iestādēm vērojamo apjukumu un neviendabību.

— Komisijas Regula Nr. 259/2008

125. Tas, vai Komisijas Regula Nr. 259/2008 ir spēkā, ir atkarīgs vienīgi no tā, vai detalizētie noteikumi, kas tajā ietverti, lai īstenotu Padomes Regulu Nr. 1290/2005 (ar grozījumiem, kas ieviesti ar Padomes Regulu Nr. 1437/2007), ir samērīgi. No manis iepriekš teiktā acīmredzami izriet, ka, manuprāt, tie nav [samērīgi]. Tādēļ atbildei uz 2. jautājuma a) daļu ir jābūt, ka Komisijas Regula Nr. 259/2008 nav spēkā.

— Padomes Regula Nr. 1290/2005

126. Komisijas Regulas Nr. 259/2008 1. panta 2. punkts ir tā vērts, lai to īsi apspriestu atsevišķi. Šī norma nosaka: "Dalībvalstis var publicēt sīkāku informāciju, nekā paredzēts 1. punktā" (kas nosaka minimālās prasības publicēšanai saskaņā ar šo regulu). Es jau secināju, ka Komisijas Regula Nr. 259/2008 pilnībā ir jāatzīst par spēkā neesošu. Tomēr, pat ja es nebūtu izdarījusi šādu secinājumu, es aicinātu Tiesu atcelt šīs regulas 1. panta 2. punktu.

124. Runājot par Padomes Regulu Nr. 1290/2005, 1. jautājuma izvērtēšana neatklāj nekādus faktorus, kas ietekmētu 42. panta 8.b punkta spēkā esamību. Tomēr 44.a pants nav spēkā tiktāl, ciktāl tas prasa automātiski publicēt visu ELGF un ELFLA līdzekļu saņēmēju vārdu, pastāvīgo dzīvesvietu (pašvaldību) un, ja iespējams, pasta indeksu, līdz ar naudas summām, ko katrs saņēmis no šiem fondiem.

127. Komisija skaidroja, ka, izstrādājot šo regulu, tās mērķis bija noteikt publicēšanas prasības tādā līmenī, kas ievērotu dalībvalstīs pastāvošās atšķirīgās tradīcijas attiecībā uz personas datu publiskošanu. Es izvirzu pagaidu argumentu, ka dalībvalstis katrā ziņā ir spiestas ievērot tiesības, ko garantē ECTPAK

8. pants un Konvencija Nr. 108. Tām nav vajadzīga Komisijas atļauja, lai publicētu plašāku informāciju, ja tas nav pretrunā šo normu prasībām. Un otrādi — šāda atļauja nevarētu padarīt par tiesisku to, kas citādi būtu uzskatāms par prettiesisku.

128. Izvērtējot to pamatīgāk, ciktāl 1. panta 2. punkts atļauj vai tiek apgalvots, ka tas atļauj plašāku publikāciju, es nesaprotu, kā galu galā ierobežojumi, *raugoties no Eiropas Savienības tiesību viedokļa*, var būt "saskaņā ar likumu". Lai ierobežojumiem būtu "likumīg[s] pamatojum[s], kas paredzēts tiesību aktos", ECTPAK 8. panta 2. punkta izpratnē, normai, kas atļauj ierobežojumu, ir jāietver pietiekami skaidri noteikumi, lai pilsoņiem dotu pienācīgu norādi par apstākļiem, kuros valsts institūcijas var ierobežot privāto dzīvi [62]. Manuprāt, balstoties uz 1. panta 2. punkta tekstu, nav iespējams paredzēt, kāda(s) cita(s) forma(s) publikācijai varētu būt, kādi papildu dati varētu tikt publiskoti un kādi iemesli varētu tikt minēti, lai attaisnotu šādu papildu publikāciju. Tas nav pieņemami, un (bez papildu [argumentiem]) tas padara šo normu par prettiesisku.

62 — Skat. ECT 1984. gada 2. augusta spriedumu lietā *Malone*/Apvienotā Karaliste (A sērija, Nr. 82, 67. un 68. punkts).

3., 4. un 5. jautājums

129. Tagad pievērsīšos detalizētiem ar Direktīvu 95/46 saistītiem jautājumiem, kas jau tika ieskicēti iepriekš 62. punktā.

130. 3., 4 un 5. jautājums attiecas uz Direktīvas 95/46 IX iedaļu, kuras 18.–21. pantā ir runa par paziņojumu. Būtībā personas datu apstrādātājam (personai, kas saskaņā ar 2. panta d) punktu nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus) ir pienākums informēt attiecīgo dalībvalsts uzraudzības institūciju pirms datu apstrādes konkrētu darbību veikšanas. Paziņojuma nolūks ir palielināt caurskatāmību datu subjektu vajadzībām. Pašlaik ikvienai dalībvalstij ir pašai savi noteikumi par paziņojumiem un izņēmumi no paziņošanas pienākuma [63].

63 — Skat. skaidrojošo dokumentu *Vademecum on notification requirements*, ko pieņēma darba grupa, kas tika izveidota saskaņā ar Direktīvas 95/46 29. pantu. Šajā dokumentā ir izskaidroti paziņošanas sistēmas pamatprincipi katrā dalībvalstī.

3. jautājums

131. 3. jautājumā iesniedzējtiesa jautā, vai gadījumā, ja netiek ievērota Direktīvas 95/46 18. pantā noteiktā paziņošanas procedūra, tas jebkādu turpmāk veiktu personas datu apstrādi padara prettiesisku.

132. Direktīvas 95/46 18. panta 1. punktā ir noteikts, ka pirms apstrādes darbībām par tām ir jāpaziņo uzraudzības institūcijai. Tomēr 18. panta 2. punkts ļauj dalībvalstīm šo paziņošanas pienākumu vienkāršot vai paredzēt izņēmumu no tā šādu divu apstākļu kopu gadījumā: ja tās nosaka detalizētus noteikumus attiecībā uz tādu konkrētu datu kategoriju apstrādi, ar kurām "nav iespējams nelabvēlīgi iespaidot datu subjektu tiesības un brīvības" (18. panta 2. punkta pirmais ievilkums), un ja personas datu apstrādātājs atbilstoši dalībvalsts tiesību normām ieceļ personas datu aizsardzības amatpersonu, kas ir atbildīga par to, lai nodrošinātu, ka ar apstrādes darbībām nav iespējams nelabvēlīgi ietekmēt datu subjektu tiesības un brīvības (18. panta 2. punkta otrais ievilkums). Datu aizsardzības amatpersona ir atbildīga "par to, lai nodrošinātu saskaņā ar [Direktīvu 95/46] pieņemto attiecīgās valsts noteikumu neatkarīgu piemērošanu", un "par personas datu apstrādātāja veikto apstrādes darbību uzskaites reģistrāciju" [64], tādējādi dodot iespēju veikt šādu darbību *ex post* pārbaudi.

133. Direktīvas 19. panta 1. punkta a)–f) apakšpunktā ir noteiktas 18. pantā paredzētā paziņojuma minimālās satura prasības. Elementi, kas ir minēti 19. panta 1. punkta a)–e) apakšpunktā, pēc tam atbilstoši 21. panta 2. punktam ir jāieraksta apstrādes darbību uzskaites reģistrā [65]. Dalībvalstīm ir rīcības brīvība konkretizēt papildu informāciju, kurai ir jābūt ietvertai paziņojumā un/vai reģistrā [66].

134. *Land Hessen* ir izvēlējusies ieviest 18. panta 2. punkta otrā ievilkuma prasības, līdz ar to neprasot 18. panta 1. punktā minēto apstrādes darbību iepriekšēju paziņošanu uzraudzības iestādei. Šādos apstākļos (pretēji iesniedzējtiesas paustajam viedoklim) nepastāv prasība iesniegt "pilnīgu un spēkā esošu paziņojumu". Apstrādes tiesiskums tiek pārbaudīts ar reģistra starpniecību *ex post*, nevis *ex ante*.

64 — 21. panta 2. punktā ietverta prasība dalībvalstīm nodrošināt, lai apstrādes darbību, kas paziņotas saskaņā ar 18. pantu, reģistru uzturētu uzraudzības iestāde.

65 — 19. panta 1. punkta f) apakšpunktā konkretizētais "vispārēj[ais] aprakst[s], kas ļauj iepriekš novērtēt saskaņā ar 17. pantu veikto pasākumu atbilstību datu apstrādes drošības nodrošināšanai", ir vienīgais elements, kas netiek pārnests uz reģistru.

66 — Skat. attiecīgi 19. panta 1. punkta sākumdaļu un 21. panta 2. punkta otro teikumu.

135. Informācija, kuras, pēc dalībvalsts tiesas domām, reģistrā trūkst, ir tā, kas neietilpst 19. panta 1. punkta a)–e) apakšpunktā noteiktajās minimālajās prasībās. Piemēram, dalībvalsts tiesa uzskata, ka reģistrs ir "nepilnīgs", jo nav norādīta detalizēta informācija par laikposmu, kura ietvaros dati ir jāizdzēš. Vai ES tiesību kontekstā turpmākā datu apstrāde ir uzskatāma par prettiesisku?

136. Manuprāt, ne.

137. Dalībvalstis var tiesiski pamatoti vienkāršot paziņošanas procedūru vai konkrētas darbības atbrīvot no paziņošanas [pienākuma] ar nosacījumu, ka tās atbilst 18. panta 2. punktā minētajiem nosacījumiem. Lai ievērotu atbilstību šai Direktīvas 95/46 daļai, pietiek, ka ikviena datu aizsardzības amatpersona, kas iecelta saskaņā ar 18. panta 2. punkta otrā ievilkuma prasībām, izpilda savu prioritāro pienākumu — "nodrošin[āt], ka [ar] datu apstrādes darbībām nav iespējams nelabvēlīgi iespaidot datu subjektu tiesības un brīvības" un ka apstrādes darbību uzskaites reģistrs ietver 21. panta 2. punktā noteikto informācijas minimumu. Ja šādā reģistrā netiek iekļautas papildu informācijas pozīcijas, kas neietilpst šādā informācijas minimumā, tad iespējamās sekas (ja vispār tādas pastāv) ir vērtējamas dalībvalsts tiesību, nevis ES tiesību kontekstā.

4. jautājums

138. Iesniedzējtiesa jautā, vai Direktīvas 95/46 20. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka informāciju par ELGF un ELFLA līdzekļu saņēmējiem var šādi publicēt tikai tad, ja ir veikta dalībvalsts tiesību aktos paredzētā iepriekšēja pārbaude. Tā uzskata, ka gan Vācijas federālajos tiesību aktos, gan *Land Hessen* tiesību aktos paredzēta šādas iepriekšējas pārbaudes veikšana. Ja šādas iepriekšējas pārbaudes nav, publikācija neesot uzskatāma par godīgu un likumīgu Direktīvas 95/46 6. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē.

139. *Land Hessen* apgalvo, ka iepriekšēja pārbaude, kas paredzēta Direktīvas 95/46 20. pantā, nav priekšnosacījums saskaņā ar Komisijas Regulu Nr. 259/2008 veiktai līdzekļu saņēmēju datu publicēšanai. Tā apgalvo, ka, pirmkārt, nav tā, ka 20. panta 1. punkts visas [datu] apstrādes darbības automātiski pakļautu iepriekšējai pārbaudei. Otrkārt, tā norāda, ka publikācija atbilstoši Komisijas Regulai Nr. 259/2008 nerada nekādus "konkrētus riskus datu subjektiem". Treškārt, tā norāda, ka katrā ziņā sākotnējā izvērtēšana tiek veikta pirms publikācijas, pamatojoties uz Padomes Regulas Nr. 1290/2005 44.a pantu kopsakarā ar Komisijas Regulu Nr. 259/2008.

140. Direktīvā 95/46 nav konkretizēts, kādas [datu] apstrādes darbības [67] ir jāuzskata par tādām, kas rada konkrētus riskus datu subjektu tiesībām un brīvībām. Tā šādu atbildību uzliek dalībvalstīm. Tādējādi 20. panta 1. punktā ir noteikts, ka "dalībvalstis *nosaka* datu apstrādes darbības, kuras iespējami var radīt konkrētus riskus datu subjektu tiesībām un brīvībām, un *kontrolē*, lai [..] šīs apstrādes darbības pirms to uzsākšanas tiktu pārbaudītas" (izcēlums pievienots). Tikai šādas datu apstrādes darbības ir jāpakļauj iepriekšējai pārbaudei saskaņā ar 20. panta 2. punktā noteikto procedūru.

141. Tomēr Direktīvas 95/46 preambula sniedz noderīgas vadlīnijas par to, ko paredzēts aplūkot 20. pantā. Tādējādi preambulas 53. apsvērumā ir norādīts, ka dažas datu apstrādes darbības, "pamatojoties uz savu raksturu, jomu vai nolūkiem — tādiem kā personu izslēgšana no tiesībām, pabalsta vai līguma, vai pamatojoties uz jaunu tehnoloģiju specifisku izmantošanu, — var tomēr iespējami radīt konkrētus riskus attiecībā uz datu subjektu tiesībām un brīvībām [..]". Preambulas 54. apsvērumā ir teikts, ka "attiecībā uz visu sabiedrībā veikto datu apstrādi apjomam, kas izraisa šādus konkrētus riskus, jābūt ļoti ierobežotam [..]".

142. 20. panta 1. punkts *prima facie* ir piemērojams *visām* datu apstrādes darbībām. Tas turklāt dalībvalstīm prasa noteikt, kura ierobežotā šādu darbību apakškopa ir "datu apstrādes darbības, kuras iespējami var radīt konkrētus riskus datu subjektu tiesībām un brīvībām". Uz šo ierobežoto apakškopu (bet ne uz jebkādām citām apstrādes darbībām) attiecas obligāta prasība nodrošināt, ka pirms apstrādes veikšanas notiek pārbaude. Šādas iepriekšējas pārbaudes raksturs ir konkretizēts 20. panta 2. punktā.

143. Tomēr tas ir *dalībvalsts ziņā saskaņā ar dalībvalsts tiesībām* noteikt, kurām datu apstrādes darbību kategorijām ir piemērojama 20. panta 2. punktā noteiktā procedūra. No tā izriet, ka tikai un vienīgi dalībvalsts tiesas ziņā ir konstatēt, vai dalībvalsts tiesību akti ELGF un ELFLA līdzekļu saņēmēju datu publicēšanu klasificē kā šādu datu apstrādes darbību.

144. Tādēļ man šķiet, ka Tiesai nav jāatbild uz 4. jautājumu.

67 — Datu apstrādes darbības ir definētas Direktīvas 95/46 2. panta b) punktā — kā "jebkura ar personas datiem veikta darbība vai darbību kopums [..] kā [..] atklāšana, pielietojot pārsūtīšanu, izplatīšanu vai darot tos pieejamus citādā veidā [..]".

5. jautājums

145. Dalībvalsts tiesa jautā, vai Direktīvas 95/46 20. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka iepriekšēja pārbaude, ja tā ir veikta, pamatojoties uz šīs direktīvas 18. panta 2. punkta otrajā ievilkumā minēto reģistru, kas neietver paredzēto informāciju, nav spēkā.

146. Atzīstos, ka man šis jautājums šķiet neuztverams. Ieraksti, kas veikti Direktīvas 95/46 18. panta 2. punktā un 21. pantā minētajā reģistrā ir ieraksti par datu apstrādes darbībām, kas tikušas paziņotas saskaņā ar 18. pantu. Tomēr attiecībā uz datu apstrādes darbībām, attiecībā uz kurām dalībvalsts ir noteikusi *izņēmumu* no 18. panta 2. punkta otrajā ievilkumā paredzētā paziņošanas pienākuma, ieraksts reģistrā (saskaņā ar šīs normas tekstu) ir atsauce uz "personas datu apstrādātāja *veikto* datu apstrādes darbību reģistr[u]" — kad ieraksti tiek izdarīti *pēc* tam, kad ir veikta datu apstrāde. Pretstatā tam 20. pantā minētā iepriekšējā pārbaude to arī nozīmē: pārbaude tiek veikta *pirms* datu apstrādes darbības uzsākšanas. No tā izriet, ka iestādi, kas veic iepriekšējo pārbaudi, nekādi nevarētu ietekmēt ar šo darbību saistīts ieraksts reģistrā, kas [tajā brīdī] vēl nav izveidots. Nav arī iespējams, ka apstrādes darbība tiktu "publiskota" (kā paredzēts 21. panta 1. punktā), pirms informācija par to ir ierakstīta reģistrā.

147. Protams, šī nostāja varētu atšķirties, ja dalībvalsts tiesības jautājumā par tādu apstrādes darbību konkrētu kategoriju identificēšanu, kas saskaņā ar 20. pantu prasa iepriekšēju pārbaudi: a) konkretizētu, ka šādu kategoriju nevar atbrīvot no 18. panta 2. punktā paredzētā paziņošanas pienākuma, b) konkretizētu, ka nekavējoši pēc paziņojuma saņemšanas reģistrā ir jāveic atbilstošs ieraksts, c) konkretizētu, ka reģistrā ir jāieraksta konkrēta informācija (vismaz informācija, kas minēta 19. panta 1. punkta a)–f) apakšpunktā, bet, iespējams, arī detalizētāka informācija), un d) konkretizētu, ka kompetentajai iestādei, pieņemot lēmumu par to, vai atļaut apstrādes darbību, ir jāpaļaujas uz reģistra saturu. Tomēr šis ir tikai mēģinājums uzminēt. Nekas rīkojumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu neliecina par to, ka dalībvalstu tiesību aktos tas paredzēts attiecībā uz ELGF un EARDF līdzekļu saņēmēju datu publicēšanu.

148. Bez iespējas izmantot piemērotu informāciju, kas izskaidrotu šā jautājuma (un jebkuru nepārprotamu faktoru, kas uzdoto jautājumu saista ar lietas faktiskajiem apstākļiem un jautājumiem, uz kuriem ir jāatbild dalībvalsts tiesai) attiecināmību, ierosinu Tiesai neatbildēt uz šo jautājumu.

2. jautājuma b) daļa un 6. jautājums

149. [Uzdotais] 2. jautājuma b) daļa un 6. jautājums liek apsvērt lietotāju [68] (t.i., personu, kas vēlas piekļūt līdzekļu saņēmēju datiem, kas publicēti saskaņā ar Komisijas Regulu Nr. 259/2008), nevis datu subjektu (piemēram, pieteicēju) tiesībām.

150. Manuprāt, abi jautājumi ir nepieņemami.

2. jautājuma b) daļa

151. Šis jautājums ir dīvaini formulēts. Tajā iesniedzējtiesa jautā, vai Komisijas Regula Nr. 259/2008 ir spēkā tikai tādēļ, ka nav spēkā Direktīva 2006/24. Kā es saprotu, dalībvalsts tiesas domu gaita ir šāda. Lietotāji, kas vēlas piekļūt informācijai, kas publicēta saskaņā ar Komisijas Regulu Nr. 259/2008, to var izdarīt vienīgi ar tīmekļa starpniecību. Tas nozīmē, ka viņi to nevar darīt anonīmi, jo viņu dati saskaņā ar Direktīvu 2006/24 tiks saglabāti uz laiku līdz diviem gadiem. Ja tomēr šī Direktīvas 2006/24 norma būtu prettiesiska, Direktīva 2006/24 būtu jāatzīst par spēkā neesošu. Tomēr šādas spēka zaudēšanas sekas būtu tādas, ka Komisijas Regula Nr. 259/2008 galu galā varētu tikt uzskatīta par spēkā esošu.

152. ES tiesību akti parasti tiek apstrīdēti "sakarā ar kompetences trūkumu [69], būtisku procedūras noteikumu pārkāpumu [70], [EKL] vai jebkuru ar to piemērošanu saistītu tiesību normu pārkāpumu vai sakarā ar pilnvaru nepareizu izmantošanu" [71]. Tas ir kas nebijis, ka Tiesai tiek jautāts par to, vai viena ES tiesību akta (šeit — Komisijas Regulas Nr. 259/2008) spēkā esamība ir atkarīga no tā, vai ir (vai nav) spēkā citi ES tiesību akti no attāli saistītas jomas (šeit — Direktīva 2006/24).

153. Manuprāt, 2. jautājuma b) daļa ir tīri hipotētiska. Tādēļ divu iemeslu dēļ tā ir nepieņemama.

68 — Termins "lietotājs" ir definēts Direktīvas 2006/24 2. pantā: skat. iepriekš 9. zemsvītras piezīmi.

69 — Skat., piemēram, 2000. gada 5. oktobra spriedumu lietā C-376/98 Vācija/Parlaments un Padome (*Recueil*, I-8419. lpp.).

70 — Skat., piemēram, 2003. gada 21. janvāra spriedumu lietā C-378/00 Komisija/Parlaments un Padome (*Recueil*, I-937. lpp., 34. punkts).

71 — EKL 230. pants.

154. Pirmkārt, tas nav nozīmīgi pamata lietā izskatāmajam jautājumam, proti, vai dalībvalsts tiesai ir jāpieņem nolēmums, kas *Land Hessen* aizliegtu publiskot datus par pieteicējiem ELGF un/vai ELFLA līdzekļu saņemšanai.

155. Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru tā nekritizē dalībvalsts tiesas apsvērumus, kādēļ tā lūdz sniegt prejudiciālu nolēmumu. Lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu var noraidīt vienīgi tad, ja ir acīmredzams, ka dalībvalsts tiesas lūgtajai ES tiesību interpretācijai vai kādas ES tiesību normas spēkā esamības izvērtēšanai nav nekāda sakara ar lietas faktisko raksturu vai pamata tiesvedības priekšmetu [72]. Tomēr šis nav tāds gadījums.

156. Traktējot tiesvedību dalībvalsts tiesā pēc iespējas plaši, tā attiecas uz ELGF un ELFLA līdzekļu saņēmēju tiesībām uz privātumu un personas datu aizsardzību, konkrēti uz to, vai šādu līdzekļu saņēmēju personas dati būtu jāpublisko ar tīmeklī pieejamas datu bāzes starpniecību. Tādēļ tiesvedībā dalībvalsts tiesā runa ir par līdzekļu saņēmējiem kā *datu subjektiem*, bet tai nav nekāda sakara ar viņu kā lietotāju tiesībām un vēl jo mazāk ar jebkuru trešo personu tiesībām.

157. Tādēļ tam, vai Direktīva 2006/24 ir spēkā, nav nekāda sakara ar jautājumiem, uz kuriem dalībvalsts tiesai ir jāatbild, lai pieņemtu nolēmumu pamattiesvedībā.

158. Otrkārt, konteksts, kurā jautājums ir uzdots Tiesai, nav tāds, kurā, balstoties uz faktiem, ar dalībvalsts tiesvedības dalībnieku saistīti dati būtu saglabāti saskaņā ar Direktīvu 2006/24 (vēl jo mazāk — saskaņā ar tās 4. pantu iesniegti kompetentajām institūcijām). Būtu pilnīgi nepiemēroti, ja Tiesa sāktu abstrakti izvērtēt Direktīvas 2006/24 spēkā esamību. Tāpat nav arī nekādas vajadzības izvērtēt Direktīvas 2006/24 spēkā esamību, lai izdarītu secinājumus par to, vai spēkā ir Komisijas Regula Nr. 259/2008.

72 — Skat. 1981. gada 16. jūnija spriedumu lietā 126/80 *Salonia* (*Recueil*, 1563. lpp.), 2009. gada 10. septembra spriedumu lietā C-206/08 *Eurawasser* (Krājums, I-8377. lpp., 33. un 34. punkts) un 2009. gada 19. novembra spriedumu lietā C-314/08 *Filipiak* (Krājums, I-11049. lpp., 40.–42. punkts).

159. Tādēļ uzskatu, ka 2. jautājuma b) daļa ir nepieņemama.

6. jautājums

160. Iesniedzējtiesa jautā, vai Direktīvas 95/46 7. pants (konkrētāk, 7. panta e) punkts [73]) ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tīmekļa vietnes lietotāju, kuri piekļūst tīmekļa vietnes, kas ietver informāciju, kas publicēta saskaņā ar Komisijas Regulu Nr. 259/2008, IP adrešu saglabāšanu bez viņu nepārprotami dotas piekrišanas.

161. Un atkal jautājums ir visai grūti saprotams. Kā saprotu, iesniedzējtiesa sāk ar pieņēmumu, ka, ja lietotājs vēlas iepazīties ar informāciju, kas publicēta saskaņā ar Komisijas Regulu Nr. 259/2008, tad viņš to var darīt tikai ar tīmekļa starpniecību. Tas nozīmē, ka viņa personas dati (IP adrese) tiks "apstrādāti" Direktīvas 95/46 izpratnē. Pēc tam iesniedzējtiesa jautā, vai Direktīvas 95/46 7. pants aizliedz šādu apstrādi, ja vien nav dota nepārprotama piekrišana.

162. Kā jau norādīju, pamattiesvedībā runa ir par informācijas, kas attiecas uz datu subjektiem (KLP līdzekļu saņēmējiem), publiskošanu. Tai nav nekāda sakara ar lietotāju tiesībām (vai pat lietotājiem kā datu subjektiem). Tādēļ iepriekš izklāstīto iemeslu dēļ arī sestais jautājums nav pieņemams.

73 — 7. panta e) punktā ir *atļauta* "apstrāde, kas vajadzīga sabiedrības interesēs realizējama uzdevuma izpildei vai [..] piešķirto oficiālo pilnvaru realizācijai". Turklāt situācijas, kas konkretizētas 7. pantā no b) līdz f) punktam, ir vienlīdz svarīgas gan savstarpēji, gan attiecībā pret situāciju, kas konkretizēta 7. panta a) punktā (datu subjekts devis nepārprotamu piekrišanu). Tādēļ ir visai grūti aptvert, kā 7. panta e) punkts varētu *liegt* apstrādāt datus, ja nav izpildīta 7. panta a) punkta prasība.

Secinājumi

163. Atbilstoši izklāstītajam uzskatu, ka Tiesai uz *Verwaltungsgericht Wiesbaden* (Vācija) uzdotajiem jautājumiem būtu jāatbild šādi:

"1) pirmā jautājuma izvērtēšana neatklāj nekādus faktorus, kas ietekmētu Padomes 2005. gada 21. jūnija Regulas (EK) Nr. 1290/2005 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu 42. panta 8.b punkta spēkā esamību;

2) Padomes Regulas (EK) Nr. 1290/2005 44.a pants nav spēkā tiktāl, ciktāl tajā paredzēts automātiski publicēt ikviena ELGF un ELFLA līdzekļu saņēmēja vārdu, dzīvesvietu (pašvaldību) un, ja zināms, pasta indeksu kopā ar [naudas] summām, ko ikviens ir saņēmis no šiem fondiem;

3) Komisijas 2008. gada 18. marta Regula (EK) Nr. 259/2008, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus par to, kā piemērot Padomes Regulu (EK) Nr. 1290/2005 attiecībā uz informācijas publicēšanu par ELGF un ELFLA līdzekļu saņēmējiem, nav spēkā;

4) 2. jautājuma b) daļa un 6. jautājums nav pieņemami;

5) uz 3., 4. un 5. jautājumu nav jāatbild."